# БАЙРАМ МУБОРАК, АЗАМАТ ПАХТАКОР!


БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

# ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

13 ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 227 (3455).

19 ноябрь
ШАНБА
1966 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

## СССР ИЛМИЙ-ТЕХНИКА ЖАМИЯТЛАРИ БУТУНИТТИФОҚ СОВЕТИГА

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва Бутуниттифоқ Касаба Союзлари Марказий Совети Бутуниттифоқ илмий техника жамиятлари Советини ва у орқали олимлар, инженерлар, конструкторлар, техникларни, қишлоқ хўжалиги мутахассисларини ва новатор ишчиларни мамлакатимиз илмий техника жамиятларининг 100 йиллиги билан қизғин қутлайдилар.

Илмий техника жамиятлари катта ва шонли йўлни босиб ўтди. Уларнинг тарихи Ватанимиз фани ва техникасининг ривожланиши билан чамбарчас боғлангандир. Илмий техника жамиятларининг асосчилари ва актив аъзолари орасида бутун дунёга машҳур олимлардан Д. И. Менделеев, А. С. Попов, Д. К. Чернов, П. Н. Яблочков ҳамда Ватанимиз фанининг бошқа атоқли намояндалари бор эди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабасидан кейин бизнинг мамлакатимизда фан ва техника тараққиёти жамият ишлаб чиқарувчи кучларини кучли равишда юксалтиришнинг энг муҳим омилларидан бири бўлиб қолди. Коммунистик партия, ҳукумат касаба союзлари олимлар, инженер-техник интеллигенциянинг самарали ишлаши учун, меҳнаткашларнинг оммавий илмий техника ижодкорлигини ривожлантириш учун шарт-шароит яратиш тўғрисида кун сайин ғамхўрлик қилмоқдалар. Совет фани ва техникаси катта муваффақиятларга эришди. Бизнинг мамлакатимиз космик фазони тадқиқ этишда, ядро физикаси, электроника, радиотехника, металлургия, ракета техникаси, самолётсозлик ва бошқа бир қанча соҳаларда илғор позицияни эгаллаб турибди. Етти йиллик давомида илмий техника тараққиёти ва фан ҳамда техника ютуқларини халқ хўжалигига татбиқ этиш суръатлари тезлашди.

Илмий-техника жамиятлари Ватанимиз фанининг муваффақиятларга эришувига ва техника тараққиётига актив ёрдам бериб турган катта куч бўлиб қолди. Илмий-техника жамиятлари корхоналар ва халқ хўжалиги тармоқларини техника билан қайта қуроллантириш ишига катта ҳисса қўшмоқдалар, фан, техника ютуқларини ва илғор тажрибани саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига жорий этишга, юксак унумли технология процессларини ўзлаштиришга, мамлакатимизнинг табиий бойликларидан фойдаланишга ёрдам бермоқдалар. Коммунистик партия ва ҳукумат, совет халқи олимлар, инженер-техник интеллигенция ва барча ишлаб чиқариш новаторларининг социалистик Ватанимиз бахт саодати йўлидаги, коммунизм тантанаси йўлидаги ижодий меҳнатларини юксак қадрлайди.

КПСС XXIII съезди яқин беш йил ичида Совет жамиятининг коммунистик қурилиш йўлидан олға қараб катта қадам қўйишини таъминлаш, моддий техника базасини янада ривожлантириш, мамлакатимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлаш, халқимиз турмуш даражасини анча ошириш вазифасини қўйди. Янги беш йиллик-техника тараққиёти беш йиллиги, фан ва техникани ҳамма чоралар билан ривожлантириш ва унинг ютуқларидан фойдаланиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини кўпайтириш беш йиллигидир.

Шу муносабат билан илмий техника жамиятлари учун янги, кенг имкониятлар яратилмоқда. Бу жамиятлар фан ва техникани тараққий эттириш учун актив курашчиларни бирлаштириб, беш йиллик план топшириқларини бажаришга, айниқса Сибирь, Узоқ Шарқ ва Ўрта Осиё районларида ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантириш, халқ хўжалигининг барча тармоқларида меҳнат унумдорлигини ошириш, техника жиҳатидан янги, янада мукаммал маҳсулот ишлаб чиқаришни системали равишда ўзлаштириш, уларнинг сифатини ошириш ва таннархини камайтириш топшириқларини амалга оширишга ҳар жиҳатдан ёрдам беришлари лозим. Жамият ташкилотларининг, миллионлаб мутахассислар ва новатор ишчиларнинг ташаббускорлиги ва ғайратини илмий техника тараққиётини тезлаштиришга, фан, техника ютуқларини, илғор тажрибани ишлаб чиқаришга жорий этишга, янги техника юзасидан белгиланган планларни сўзсиз бажаришга қаратиш керак. Ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш, меҳнатни илмий асосда уюштиришни жорий этиш, ишлаб чиқариш маданиятини ошириш вазифаларини бажаришга жамиятларнинг ижодий кучларини кенг жалб этиш керак. Ишлаб чиқаришни планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришни янада мукаммаллаштириш, асосий фондлардан яхши фойдаланиш, корхоналарда ишлаб чиқариш қувватларини ўз вақтида ишга солиш ва ўзлаштириш масалалари илмий-техника жамиятларининг алоҳида диққат-эътиборини талаб қилади. Беш йиллик планни бажариш ишига шахсан ижодий ҳисса қўшиш ҳар бир илмий ходимни, конструктор, лойиҳачи, инженер, техникнинг, қишлоқ хўжалиги мутахассиси ва новатор ишчининг бурчидир.

Илмий техника жамиятларининг муҳим вазифаси — инженерлар, техниклар ва бошқа мутахассисларнинг, новатор ишчилар ва меҳнаткашлар оммасининг техника ва иқтисодий билим даражасини тинмай оширишдан, фан, техника ютуқларини ва илғор тажрибани тинмай пропаганда қилишдан иборатдир. Жамиятлар ташкилотларининг давлат, хўжалик ва план органлари билан, илмий муассасалар билан амалий ҳамкорлигини кенгайтириш ва мустаҳкамлаш керак. Жамиятларнинг бутун ташкилотчилик иши дадил ижодий изланишлар руҳи билан, фан билан ишлаб чиқариш алоқасини мустаҳкамлаш тўғрисида, бутун инженер-техник интеллигенцияни ҳамда ишчилар ва хизматчиларнинг кенг табақасини ишлаб чиқаришни такомиллаштириш соҳасидаги ижодий ишларга жалб этиш тўғрисида ғамхўрлик қилиш руҳи билан суғорилиши лозим.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва Бутуниттифоқ Касаба Союзлари Марказий Совети қаттиқ ишонадиларки, илмий техника жамиятлари Ватанимиз фанини ва халқ хўжалигида техника тараққиётини ривожлантириш учун янада зўр активлик билан курашадилар ҳамда умумхалқ байрами — Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини мамлакатимизда коммунистик қурилиш вазифаларини амалга ошириш учун курашда янги ижодий муваффақиятлар билан нишонлайдилар.

**КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ** | **СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ** | **БУТУНИТТИФОҚ КАСАБА СОЮЗЛАРИ МАРКАЗИЙ СОВЕТИ**

## *Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми тўғрисида ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ*

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг V пленуми 18 ноябрда ўз ишини давом эттирди.

Пленумда «Саноат ишлаб чиқариши самарадорлигини янада кўпайтириш ва хўжалик ислоҳотини амалга ошириш соҳасида республика партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида» Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. АНИСИМКИН доклад қилди.

Музокараларда Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Ф. ШАМСУДДИНОВ, Самарқанд область партия комитетининг иккинчи секретари И. К. ТИТКОВ, Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари Н. М. МУРОДОВ, Қашқадарё область партия комитетининг биринчи секретари С. АСОМОВ, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг раиси Е. АЙТМУРОТОВ, Ўзбекистон ССР енгил саноат министри Ф. Қ. ҚЎҚОНБОЕВ, Тошкент область партия комитетининг секретари К. Н. БЕКАЕВ, Хоразм область ижроия комитетининг раиси Н. ХУДОЙБЕРГАНОВ ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. РАШИДОВ нутқ сўзлади.

Пленум муҳокама қилинган масалалар юзасидан қарор қабул қилди.

## ДЎСТЛИК ВА ҚАРДОШЛИК МИТИНГИ

СОФИЯ, 17 ноябрь. ТАСС махсус мухбирлари В. БОЧАРОВ ва Н. КОЧЕШКОВ хабар берадилар: КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев бошчилигида Болгария Компартиясининг IX съездига келган КПСС делегацияси бутун Болгариянинг Совет Иттифоқи ёрдами билан қурилаётган энг йирик саноат корхонаси—Кремиков металлургия комбинатида бўлди. Делегацияга Болгария Компартияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. Тодоров ҳамда химия ва металлургия комитетининг раиси Г. Павлов ҳамроҳ бўлиб келдилар.

Совет Иттифоқидан келган меҳмонларни пўлат қуйиш цехида қора металлургия ва кон ишлари давлат бирлашмасининг бош директори А. Запрянов, комбинат директори комбинатдаги партия ташкилотчиси М. Тодоров, инженерлар, техниклар ва ишчилар самимий кутиб олдилар. Л. И. Брежнев цехларни кўздан кечириб чиққандан кейин болгар ва совет мутахассислари билан танишди. Собиқ металлург сифатида у ишлаб чиқариш процессининг майда-чуйдалари билан, совет асбоб-ускуналаридан қандай фойдаланилаётганлиги билан қизиқди.

Л. И. Брежнев хайрлашаётиб, КПСС делегацияси номидан цех коллективига шу ерда ишлаётган совет конверторининг моделини тақдим қилди.

Шундан кейин Совет Иттифоқидан келган меҳмонлар прокат цехида бўлдилар. Шу йил сентябрь ойидан бери бу ерда «1150» Совет блюминги ишламоқда. Шу ерда катта митинг бўлиб ўтди.

Марказий Комитетининг комбинатдаги партия ташкилотчиси И. Тодоров комбинат коллективи ва партия ташкилоти номидан КПСС делегациясини табриклади. У, Кремиков комбинати Болгар—Совет дўстлигининг меваси эканлигини таъкидлаб ўтди. Нотиқнинг бузилмас Болгар—Совет дўстлиги шарафига айтган табрик сўзлари гулдурос қарсаклар ва «абадий дўстлик!» хитоблари билан кутиб олинди.

Шундан кейин митинг иштирокчилари томонидан қизғин кутиб олинган Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

### Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Бизнинг партия делегациямиз, деди Л. И. Брежнев, Болгария Компартияси Марказий Комитетининг таклифига биноан, Болгария Коммунистик партиясининг IX съездига келди. Партияларимиз ва мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларда мана шундай ўзаро ташриф буюришлар одат қаторига кириб қолганига анча вақт бўлди. Лекин шуни очиқ айтишим керакки, ҳар сафар сизларнинг ҳузурингизга келиб дўстларимиз ва қардошларимиз билан учрашганимизда ҳамда ниҳоят даражада самимият ва дўстрўйликни ҳар қадамда ҳис қилиб турганимизда бизда қайта-қайта катта бахтиёрлик ва тўлқинланиш ҳислари пайдо бўлади. Муштарак буюк идеяларимиз вужудга келтирган бу қалин дўстлик жаҳондаги ҳамма нарсадан кўра бизга қадрлироқдир.

Сизларга рус одатича катта «Раҳмат» деб айтишга ижозат бергайсиз. Халқимиз ва унинг Коммунистик партияси шаънига бу ерда айтилган илиқ, дўстона сўзлар учун сизларга катта раҳмат. Совет ишчилар синфи, бутун Совет халқи сизларга ва сизлар орқали Болгариянинг ишчилар синфига, барча меҳнаткашларига ўзининг қардошлик саломини йўллайди ва социализм қуришда янги катта ғалабалар тилайди.

КПСС делегацияси Болгария Коммунистик партияси IX съездининг ишида жуда зўр қизиқиш билан қатнашмоқда. Бу съезд мамлакатингиз, бутун социалистик ҳамдўстлигимиз тарихида ҳеч шубҳасиз муҳим босқич бўлади. Ўртоқ Тодор Живковнинг ҳисобот доклади, босиб ўтилган йўлни якунлаб бераётган ва келажакда қилинадиган вазифаларни белгилаб бераётган бу съездингизнинг бутун иши бизда жуда катта таассурот қолдирмоқда. Худди биз кутганимиздек, бу съезд партия билан халқнинг бузилмас бирлигини, социалистик жамият қуриш учун зарур ишларнинг ҳаммасини қилишга партия билан халқнинг бундан буён ҳам тайёр эканлигини янги куч билан намойиш қилмоқда. Социалистик қурилишнинг энг зарур масалалари съездда муҳокама қилинаётганлиги—социалистик тажриба хазинаси нақадар бой ва хилма-хил эканлигини, партиянинг моҳирона раҳбарлиги, халқнинг ижодий активлиги нақадар самарали натижалар бераётганлигини яққол кўрсатиб турибди.


(Давоми иккинчи бетда).


## ОБЛАСТЬ САБЗАВОТЧИЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

Тошкент области сабзавотчилари 17 ноябрда давлат планини муддатидан илгари бажардилар. Тайёрлов пунктларига 147,2 минг тонна сабзавот етказиб берилди. Калинин районининг меҳнаткашлари 65,5 минг тонна, Оржоникидзе районининг деҳқонлари 50,5 минг тонна сабзавот топшириб, давлат планининг бажарилишига катта ҳисса қўшдилар. Шунингдек Бўка, Ўрта Чирчиқ ва Юқори Чирчиқ районларининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ҳам сабзавот сотиш планини ортиғи билан бажардилар.

Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон», Фрунзе номли «Правда» колхозлари ва «Бўстонлиқ» совхози ҳам сабзавот топшириш планларини муваффақиятли бажардилар.

Калинин районидаги Охунбобоев номли, Оржоникидзе номли, Карл Маркс номли колхозлар, Янгийўлдаги Усмон Юсупов номли «Халқобод» комбинати ишчилари ҳам меҳнатда яхши кўрсаткичларга эришдилар.

Оржоникидзе районидаги Карл Маркс номли колхоздан Д. Бойғозиев, «Қизил-ту» колхозидан Т. Тугизбоев, Фрунзе номли колхоздан Д. Канаев, Калинин районидаги Карл Маркс номли колхоздан Ф. Мирзааъзамов, Собир Рахимов номли колхоздан Д. Усмонов, «Қорасув» совхозидан С. Муҳиддинов, Ўрта Чирчиқ районидаги 1-«Оҳангарон» совхозидан Э. Қурбонов ўртоқлар бошлиқ комплекс механизациялашган бригада ва звенолар ҳам планларини анча ортиғи билан бажардилар.

Колхоз ва совхозлар сабзавот ҳосили йиғиб олиш ва давлатга топширишни давом эттирмоқдалар. Шу билан бирга шудгорлаш ва бошқа кузги-қишги тадбирлар ҳам кучайтириб юборилди. Дала меҳнаткашлари 1967-юбилей йилида сабзавот етиштиришни кескин кўпайтириш, шаҳар ва саноат марказлари аҳолисини бундай маҳсулотлар билан мўл-кўл таъминлаш учун курашмоқдалар.

## ҚАНДИНГНИ УР, ПАҲЛАВОН

Серқуёш диёр бўйлаб, юракларни тўлқинлантириб бир жаҳон шодлик нафаси уфрмоқда. Орияти зўр, ҳиммати баланд республикамиз заршунослари жонажон партиямиз XXIII съезди, КПСС Марказий Комитети март, май Пленумлари тарихий қарорларини ҳамжиҳатлик билан амалга ошираборнб, янги беш йилликнинг биринчи йилини беқиёс зафарлар қучиб якунламоқдалар. Бугун улар ана шу зафар байроғи остида ўз қаҳрамонона, ҳалол меҳнатлари гаштини сурмоқдалар.

Пахта байрами — бу ўзбек халқининг ғурури, миллий ифтихори «оқ олтин»имиз байрами, битмас-туганмас бойлигимиз, дастурхонимиз тўкинлиги, хонадон ободлиги, гиничлигимиз байрами. Бу — пахтамиз ишқида ёнган, унга юрагининг қўрини, пешонасининг терини, меҳру-муҳаббатини бахш этган бобо деҳқонларимиз, дала шунқорларимиз, марду-майдонларимиз байрами!

Ўртоқ пахтакор! Сен мана шу қутлуғ, муборак тўйингга қудратли Ватанимга деб, улуғ ишларга қодир ва қобил азамат халқимга деб, битмас-туганмас бойлик армуғон этиб келдинг. Сен букилмас пўлат кифтингда Помир тоғи сатҳидай кенг, чўққисидай юксак 4 миллион тонналик «оқ олтин» олиб келдинг. Сенинг бузилмас сафларингда метин ирода билан, алпомиш жасорати билан пахтани деб жанг қилган, елкасига тарих билмас ғалаба ортган пўлат от суворийларининг шу улкан тўй даврасида миллионлар тилида достон бўлмоқда. Пахтазор водийларда 24 мингдан ортиқ «зангори кема» жавлон урганлигини, шу «зангори кема»ларни бошқарган забардаст қўллар пўлат этаклардан 1 миллион 315 минг тонна зар тўкканлигини деҳқон йилномаси кўрмаган ҳали!

Ўртоқ пахтакор! Сен кузу қишнинг аччиқ изғиринларига бардош бериб, она ер бағрини малҳамдек юмшатдинг, уни эъзозлаб, қадрига етиб меҳринг билан тўйдирдинг. Сен навбаҳор келинчаги эшик қоққанда пешона тангиб, астойдил енг шимариб, олижаноб мақсадинг, яхши удуминг билан баракали ҳосилни деб уруғ қададинг. Сени бутун ёз бўйи қуёш сели тафтида туриб, ҳар туп ниҳолни кўзинг қароғида асраб парвариш қилаётганингда кўрганмиз. Сени туннларни бедор ўтказиб, постида сергак туриб, ғўза томирларига обиҳаёт бахш этаётганингда кўрганмиз. Сени табиат инжиқликларини, дуч келган оғир қийинчиликларни мардона бардошинг билан енгиб, мўл ҳосилдан дилинг хушнуд тортганида кўрганмиз.

Пахта далаларида ҳали мисли кўрилмаган жасорат, матонат, фидокорона меҳнат деҳқонга бахт, битмас-туганмас ҳурмат, катта шодиёна бахш этиб келди.

Республикамиз пахтакорларининг шодиёна маъракаси тўғрида пойтахт областимиз марду майдонлари ҳам ёруғ юз билан давра қурганлар. Оққўрғон, Бўка қаҳрамонлари, Бекобод, Янгийўл, Ўрта Чирчиқ шоввозлари, Юқори Чирчиқ, Оржоникидзе, Калинин районлари заршунослари, сизлар ўз олижаноб ҳимматларингиз, ватанпарварлик ташаббусларингиз, қишлоқ хўжалигини, унинг етакчи тармоғи пахтачилигимизни комплекс механизациялаштириш йўлида қўйган шахдам қадамингиз билан областимизни шон-шуҳратга буркадингиз. Областимиз ҳар йилгидек бу йил ҳам биринчилар қатори карвонга бош бўлиб келди. Республикамизнинг барча областлари билан елкама-елка туриб, ғолиблик байроғини зафарга элтди.

Бу йил қудратли техника кучидан ҳар қачонгидан ҳам самарали фойдаланган, уни ўзига дўст-мададкор, деб билган деҳқонларимиз жонажон партия олдида, она-Ватанимиз, улкан халқимиз олдида берган ваъдалари уддасидан чиқиб, мамлакатимиз хазинасига ҳозиргача 347 минг тонна «оқ олтин» етказиб бердилар. Ана шу ҳосилнинг қарийб 30 минг тоннаси пландан ташқари — юксак социалистик мажбурият ҳисобидан армуғон этилган тўёнамиздир.

Бу йил азамат механизаторларимиз — Валентин Тюпко, Турсуной Охунова, Абдубашор Усмонов, Мустафо Чачиларнинг жанговар шонли отряди пахта йиғим-теримида ҳар қачонгидан ҳам жасорат намуналарини кўрсатдилар. Янгилик, фан-ютуқлари ва илғорлар тажрибаси, деҳқонлар оғирини енгил, мушкулини осон қилган, узоғини яқин этган қудратли механизация пахтачилигимизнинг порлоқ истиқболи эканлигини яна бир бор исбот қилдилар. Улар пахтазор водийларда 4 мингга яқин пўлат от жиловини тадбиркорлик билан мардона тутиб, ялпи ҳосилнинг 180 минг тоннадан ортиғини «зангори кема» бункерларидан тўкдилар.

Бугун пахта байрами — ўлкамизда тўй, тўйбошимиз ўзинг пахтакор! Маъраканинг тўри сеники, қалбимизнинг қўри сеники, ҳофизлар қўшиғи, созандалар сози сени куйлайди, шоирлар ғазали сени куйлайди.

Байрамга-байрам, тўйга-тўй улансин. Янги 1967 йилимиз — Совет давлати ташкил топганига 50 йил тўладиган тарихий йилимиз ҳам улкан зафарлар йили бўлсин. Бунинг учун она еримизни янада эъзозлайлик, қадрлайлик. Деҳқончилик маданиятини юксалтириш, олтин тупроғимиз ҳосилдорлигини ошириш, уни битмас-туганмас хазинага айлантириш йўлида астойдил курашайлик!

Қадрдон, қўли гул заршунослар, хорманглар энди. Пахта байрамингиз — меҳнат ва ижод байрамингиз муборак бўлсин!

# ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ НУТҚИНИНГ ОХИРИ

(Боши биринчи бетда).

Болгария халқи социализм қуришга киришганига 20 йилдан сал кўпроқ бўлди, лекин мана шу тарихан қисқа вақт ичида сизларнинг Ватанингиз таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Ўтмишда революциядан олдин, Европанинг энг камбағал ва қолоқ мамлакатларидан бири бўлган Болгария шу йиллар мобайнида индустрияси тез ривожланаётган, механизациялашган социалистик қишлоқ хўжалигига эга бўлган юксак даражада саводхон ва маданиятли мамлакатга айланди.

Бу йил сизларнинг саноатингиз 1939 йилдагига қараганда тахминан 24 баравар кўп маҳсулот ишлаб чиқараётганлигининг ўзи ҳам социализм болгар халқига нақадар мисли кўрилмаган истиқболлар очиб берганлигини ҳар қандай сўзлардан кўра яққолроқ тасвирлаб беради.

Сизларнинг халқингиз Кремиковский металлургия комбинати, Бургас нефть-химия комбинати ва Димитровград комбинати, Старий Загор азот-ўғит заводи, «Марица-Восток» энергетика комплекси ва бошқа шулар каби йирик саноат объектлари билан ҳақли равишда фахрланмоқда. Бу саноат объектлари болгар ишчилар синфи, бутун халқингиз қилган фидокорона меҳнатнинг самарасидир, бу бузилмас совет-болгар дўстлигининг рамзидир.

Бизда шундай таассурот туғилдики, деб давом қилди Л. И. Брежнев, Болгариянинг янги қиёфасини ифодаловчи ишчилар синфи халқингиз орасида айниқса иззат ва ҳурмат қилинмоқда. Ҳақиқатан ҳам у мана шундай иззат-ҳурматга сазовор. Халқ ҳокимияти йиллари мобайнида Болгария ишчилар синфи мамлакатни индустрлаштиришга, қишлоқ хўжалигини қайта қуришга, янги шаҳарлар ва қишлоқларни бунёд этишга, маданиятга ва халқ турмушининг бошқа кўпгина соҳаларига жуда катта ҳисса қўшди.

Шу нарса ҳам очиқ кўриниб турибдики, шаҳар ва қишлоқларнинг барча меҳнаткашлари Болгариянинг энг яхши ишчи коллективларидан ибрат олиб, ўз йўлларини белгилаб олмоқдалар, меҳнатда улар сингари жонбозлик кўрсатишга интилмоқдалар. Сизларнинг ажойиб коллективингиз мамлакатдаги бошқа юзлаб ва минглаб корхоналар учун ибрат бўлаётган ёрқин намуналардан бири эканлигини кўриб, жуда хурсанд бўлдик.

Бундан икки йил муқаддам сизларнинг ҳузурингизда бўлиш шарафига муяссар бўлган эдим. Ўша вақтда комбинат эндигина ишга тушган эди. Ҳозир у таниб бўлмас даражада ўзгариб кетибди, чунки у жуда ҳам ўсган ва катталашган. IX съезд директиваларида кўрсатиб ўтилган янги қувватлар ишга туширилганидан кейин учинчи домна печи, бутун конвертор цехи, иссиқ ва совуқ прокат қилиб берадиган станлар, трубпрокат қилиб берадиган стан ва бошқа объектлар ишга туширилганидан кейин комбинат нақадар зўр гигант бўлиб қолишини тасаввур қилиш мумкин.

Бошқаларга қандай туюлишини билмайман, лекин собиқ металлист бўлган мен учун бу комбинатда бўлиш, домналарнинг гувуллаб турганини эшитиш, металл қандай эритилаётганлигини кўриш чинакам поэзиядир, шу сабабли гигант қурилишингизнинг бутун манзарасига назар солиб чиққанимда қалбим ифтихор ҳислари билан тўлиб тошади. Ахир, Болгарияда илгари ўзининг металлургия корхоналари бўлмаган эди-ку. Саноатнинг ўз «ризқирўзи» йўқ эди-ку. Ҳозирги кунда сизларнинг мустаҳкам базангиз бор: металлургия саноатингизнинг тўнғичи — В. И. Ленин номидаги завод билан бир қаторда мамлакатнинг жуда катта металлургия комбинати ҳам бор. Бу комбинатнинг маҳсулоти 1970 йилга бориб, миллион тонналаб ҳисобланадиган металл чиқаришдан иборат бўлиб қолади.

Азиз металлург ўртоқлар, сизларни съездингиздаги КПСС делегацияси номидан комбинат эришган ажойиб муваффақиятлар билан қутлашга ва сизларнинг коллективингизга, Болгариянинг барча металлургларига ажойиб Ватанингизнинг шон-шуҳрати йўлида янги катта ғалабалар тилашга ижозат бергайсиз.

Мамлакатингиз қишлоқ хўжалиги эришган муваффақиятлар ҳам Болгариянинг барча чин дўстларини қувонтирмоқда. Илгари тарқоқ ва ибтидоий ҳолда бўлган Болгария қишлоқ хўжалиги эндиликда юксак даражада механизациялашган социалистик қишлоқ хўжаликка айланди. Бу эса халқингизнинг катта ва муҳим ғалабасидир.

Мамлакатингиз қишлоқ хўжалиги ҳақиқатан ажойиб натижаларга эришмоқда. Бу йил сизлар гектар бошига ўрта ҳисобда 28 центнер чамаси буғдой олдингиз. Бу — қишлоқ меҳнатчиларининг ҳақиқатан катта ва арзигулик муваффақиятидир.

Болгар халқи маориф, фан, маданият, санъатни ривожлантиришда нақадар ажойиб муваффақиятларга эришганлиги съездда яққол мисоллар билан айтиб ўтилди.

Сизларнинг муваффақиятларингиз ва мамлакатингизни янада ривожлантириш борасида Болгария Компартияси IX съездининг бешинчи беш йиллик планга доир директиваларида белгилаб берилган истиқболлар Болгариянинг барча дўстларини қувонтирмоқда ва қойил қолдирмоқда. Совет коммунистлари барча совет кишилари Болгария халқига социализм қуришда чин кўнгилдан янги, катта ғалабалар тилайдилар.

Сўнгра Л. И. Брежнев КПСС нинг фаолияти тўғрисида совет халқининг меҳнатдаги ютуқлари ҳақида гапирди. Совет экономикаси гуркираб ўсаётганлигини кўрсатувчи маълумотларни айтиб берди, совет халқи КПСС XXIII съезди қарорларини қандай бажараётганлигини ҳикоя қилиб берди.

Мамлакатимизнинг ҳамма жойида, деди Л. И. Брежнев, Совет ҳокимиятининг 50 йиллигига тайёргарлик авж олдирилмоқда. Мамлакатимиз меҳнаткашлари Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини коммунистик қурилишнинг ҳамма участкаларида тағин ҳам каттароқ муваффақиятлар билан нишонлашларига шак-шубҳа йўқ.

Халқимиз ўзининг ҳозирги кундаги муваффақиятлари ва келажакка мўлжалланган планларини бутун социалистик ҳамдўстликнинг муваффақиятлари ва планлари билан чамбарчас боғламоқда. Бир-биримиз билан ҳамкорлигимиз нечоғлик маҳкам бўлса, барча социалистик мамлакатлар ўртасидаги алоқалар нечоғлик кенг бўлса, социализм ва коммунизм қуриш учун шу қадар муваффақиятли равишда олға бораверади, сиз билан биз буни ўз тажрибамиздан яхши биламиз.

Бундай ҳамкорликнинг афзалликларини ҳар қадамда кўриш мумкин. Сизларнинг металлургия комбинатингиз қандай қурилганлиги ва ўзлаштирилаётганлиги Болгария ва СССР ишчилар синфи биргаликда самарали куч ва ғайрат сарфлаётганлигининг ёрқин намунасидир. Бу комбинатга керакли ускуналарни турт юзга яқин совет корхоналари, шу жумладан «Уралмаш», «Новокраматорск», «Электросила» ва бошқа шулар каби энг катта заводлар етказиб бермоқда. Шуни ҳам айтишим керакки, мана шу корхоналарнинг коллективлари сизларнинг заказларингизни бажаришни ўзлари учун катта шараф, деб ўзларининг қардошлик бурчлари, деб ҳисобламоқдалар. Беш юздан кўпроқ мутахассисларимиз сизлар билан қўлни-қўлга бериб ишлаб, комбинатни ривожлантиришда, унинг турли объектларини қуриб ишга туширишда қатнашдилар ва қатнашмоқдалар. Болгариялик ўртоқлардан 800 дан кўпроқ киши СССРда металлургия илмини ўқиб, тажриба орттириб келди. Бизнинг инженерларимиз, ишчиларимиз ҳам ўз билимларини ва ўз тажрибаларини уларга бажонидил ўргатишди.

Болгария мутахассислари ўз тажрибаларини ўргатиш учун бизнинг Совет Иттифоқимизга бориб келаётганликларини кўрсатувчи бир талай мисолларни ҳам айтиб бериш мумкин. Совет кишилари ўзларининг болгариялик дўстларига буннинг учун қизғин ташаккур изҳор қилмоқдалар.

Мамлакатларимиз ўртасида савдо алоқалари муваффақиятли ривожланиб бормоқда. Совет Иттифоқи Болгарияга турли машина ва ускуналар, шунингдек нефть, руда, кўмир, пахта сингари муҳим саноат хом ашёлари етказиб бермоқда. Биз сизлардан ҳар хил кемалар, электрокарлар, электротельферлар, электромоторлар, аккумуляторлар, насослар олмоқдамиз, хўл меваларни ва қайта ишланган меваларни ҳамда сабзавотларни анча миқдорда сотиб олмоқдамиз. Бу сабзавот ва меваларни халқимиз еб ҳузур қилмоқда.

Совет-Болгар ҳамкорлигининг муҳим белгиси шуки, биз бир-биримизга дўстона ёрдамлашишга, ўз тажрибаларимиз ва муваффақиятларимизни бир-биримиз билан баҳам кўришга ҳамиша тайёрмиз. Бундай ҳамкорлик халқларимизнинг бахти ва саодати йўлида муваффақиятли ривожланиб бораётганлигини кўриб турибмиз.

Социалистик мамлакатлар ўртасида мустаҳкамланиб бораётган бирлик ва ҳар томонлама ривожланиб бораётган алоқалар ички сиёсатда ҳам, ташқи сиёсатда ҳам қозонаётган муваффақиятларимизнинг энг муҳим омилларидан биридир, ўртоқлар.

Болгария меҳнаткашлари Болгария Коммунистик партияси ва ҳукумати бу бирликка, социалистик ҳамдўстликни мана шундай мустаҳкамлашга қўшаётган катта ҳиссани совет кишилари юксак даражада қадрламоқдалар.

Хурсанд бўлиб шуни айтишимиз керакки, халқаро ривожланишнинг ҳамма масалаларида партияларимиз ва халқларимиз бир фикрда бўлиб, битта позицияда турибдилар. Бизнинг муносабатларимизга ҳеч қачон ва ҳеч нарса доғ туширган эмас, аксинча бу муносабатларимиз муттасил мустаҳкамланиб бормоқда. Қаҳрамон болгар халқи сингари қалин дўстимиз бўлганлигига биз, совет кишилари астойдил хурсанд ва самимий муносабатларимизни қадрламоқдамиз.

Совет-болгар дўстлиги бузилмас дўстлик. Бу дўстликни халқларимизнинг энг яхши ўғиллари ва қизлари Болгариянинг озодлиги учун биргаликда олиб борилган курашда, фашизмга қарши курашда тўккан қон билан мустаҳкамланган. Мамлакатингизда социалистик революция ғалаба қилганидан кейин бу дўстлик тағин ҳам яшнаб кетди ва мустаҳкамланди, янги мазмун касб қилди, бу эса бизнинг болгар-совет дўстлиги абадий дўстлик деган ишончимизни янада кучайтиради.

Л. И. Брежнев ўз нутқининг охирида, Болгария Компартияси яшасин, болгар халқи ва бузилмас болгар-совет дўстлиги яшасин, деб хитоб қилди.

* * *

Л. И. Брежнев нутқи узоқ давом этган гулдурос қарсаклар, «Ура» садолари, «Яшасин КПСС», «Абадий дўстлик!» деган сўзлар билан бўлиниб турди.

Л. И. Брежнев Болгария Компартияси IX съездидаги КПСС делегацияси номидан комбинат коллективига эсдалик совғаларини топширди.

Шундан кейин Совет делегацияси комбинат раҳбарлари ва партия активи билан учрашди. Учрашув самимий дўстлик ва қардошлик вазиятида ўтди.

## САБЗАВОТЧИЛИК ИСТИҚБОЛИ

Ўзбекистон КП Тошкент область комитетида ихтисослаштирилган боғдорчилик, узумчилик ва сабзавотчилик совхозлари сабзавоткорларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда «Қорасув» совхозининг бош экономисти **З. Шамсутдинов**, 1-«Оҳангарон» совхози комплекс механизациялашган звеноси бошлиғи **Қурбонов**, «Қорасув» совхозининг бригада бошлиғи **Муҳитдинов**, «Тошкент» совхозининг директори **Д. Ҳайдаров** ва «Бўстонлиқ» совхозининг директори **М. Пугачёва** ўртоқлар сўзга чиқиб, ўз тажрибаларини гапириб бердилар ҳамда Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг шу йил 27 сентябрда чиқарган «1967 йилда ва беш йилликнинг шундан кейинги йилларида сабзавот ҳамда картошка етиштириш ва реализация қилиш плани ҳақида»ги қарорини амалга ошириш учун қандай ишлар қилиш кераклиги тўғрисида фикр юритдилар.

Тошкент область боғдорчилик, узумчилик ва сабзавотчилик совхозлари трестига қарашли ихтисослаштирилган хўжаликлар 1967 йилда 61 минг тоннадан ортиқ сабзавот, 20 минг тоннадан ортиқ картошка ва кўплаб бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришлари керак. Областимизда сабзавотчиликнинг истиқболи жуда катта.

Кенгашда Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг биринчи секретари **М. А. Абдураззоқов** нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари **Г. А. Габрильянц** қатнашди.

## *ШУДГОРЛАШ ИЛҒОРЛАРИГА БАЙРОҚЛАР*

Область партия комитети ва область ижроия комитети районларда шудгорлашнинг бориши тўғрисида ноябрь ойининг учинчи беш кунлиги якунларини кўриб чиқиб, область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғини **Юқори Чирчиқ районига** беришга қарор қилди. (Район партия комитетининг секретари **Ладушкин**, район ижроия комитетининг раиси **Икромов**, район қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи **Қодиров**, район комсомол комитетининг секретари **Убайдуллаев**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошлиғи **Каримов** ўртоқлар). Бу район ўтган беш кунликда шудгорлашда 30,9 процент ўсишга эришиб, йиллик планнинг 60,2 процент бажарилишини таъминлаган.

Область партия комитети ва область ижроия комитети шудгорлашда Оққўрғон райони колхоз ва совхозларининг яхши ишлаганлигини кўрсатиб ўтди.

## ЎЗБЕКИСТОНДА ТУРКМАНИСТОН АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ

ОТА ОТАЖОНОВ,

### СЕНИНГ БАРМОҚЛАРИНГ

Бармоқлар!
Эй нозик,
Дилбар бармоқлар,
Мени шайдо этган
Дилдор бармоқлар!
Минг юлдузни
Бириктирсанг ой бўлмас,
Минг юлдуз
Бир ой қадар
Шуъла ҳам бермас,
Бутун бармоқларни
Кўриб чиқсанг сен
Сочимни тараган
Жонон бармоқларга
Чирой бўлмас.
Сочим билан
Сирдош бўлган
Уша бармоқлар,
Меҳр билан
Қайта-қайта тарадн.
Ҳатто бошга
Оқ қўнган
Кексаликда
Уша бармоқлар
Босиб бағрига,
Кунларимга ярадн.
Сочим гўё
Азалгидай
Бўлди қоп-қора
Уша бармоқларга
Жон этгум фидо.
Сўрасам,
Энди-чи,
Оқ толалари
Кексалик фаслидан
Бўлгандай холи.
Улар мени яна
Иймантирмайди,
Сочим оқарди деб
Уйлантирмайди.
Энди ташвиш солмас
Сочимда оқим,
Янгидан гул очди
Қулф урган боғим.
Уша бармоқларнинг
Мушку анбаридан
Яна қайтиб келди
Йигитлик чоғим.
Бармоқлар,
Эй дилбар,
Қадоқ бармоқлар,
Омон бўлинг,
Сочларимга
Тароқ бармоқлар!

Туркманчадан **Б. БОЙҚОБИЛОВ** таржимаси.

ЎЗБЕКИСТОНДА Туркманистон адабиёти ва санъати декадаси зўр муваффақият билан ўтмоқда. Декада қатнашчилари шу кунларда ўлкамиз бўйлаб сафар қилмоқдалар, халқимизга ўзларининг ажойиб санъатларини намойиш этмоқдалар. Расмларда: юқоридан пастга (ўнгда) СССР халқ артисткаси А. Аннақулиева, Туркманистон ССР халқ артисткаси Маргарета Фаражева, Туркманистон ССРда хизмат кўрсатган бахши А. Авлиев, Туркманистон ССР халқ артисти Х. Анаев ўртоқлар.

Н. Меламед чизган расмлар.

## ЯХШИДУР

Танти элимнинг ваъдаси, аҳди-вафоси яхшидур,
Бахти баҳор қуёшидек кулди, жилоси яхшидур,
Пахтасидек тиниқ дилин нури, зиёси яхшидур,
Фахри, ғурури — олтини, меҳри гиёси яхшидур,
Тўлди план деган оннинг, шонли садоси яхшидур.
Очди бу яхши хушхабар дилларимизда ифтихор,
Тўлди қувончла ҳар кўнгил, тоғ каби бўлди пурвиқор,
Авжи фалакка чирмашиб, яллаю-нағма, ёр-ёр,
Ўлкада бўлди катта тўй, тўй боши бобо пахтакор,
Ғолиб элим тароноси, завқи, сафоси яхшидур.
Эл кўтарди катта хирмон Помир тоғлари йўсун,
Меҳнати роҳатин суриб қувнаса арзигай букун,
Шонли зафар йилин яна қилди зафар билан якун,
Техника бирла илму-фан, қўл келиб пахтакор учун,
Элни зафарга бошлаган ақли расоси яхшидур.
Ғолибиятнинг ҳикмати пахта терар машинада,
Юз кишининг ишин қилиб бергучи, ҳар машинада,
Фойда кўрди беадад, терса агар машинада,
Ишни теримда дўндириб, топди зафар машинада,
Янги терим машинага элнинг баҳоси яхшидур.
Қувнар элим тўлиб план, маррадан ошди пахтамиз,
Хирмони юксалиб баланд, кўкка туташди пахтамиз,
Элнинг қувончи, севгиси, толе, ғашти — пахтамиз,
Ўлкада Пахта байрами тўйга ярашди пахтамиз,
Ўйнаса пахта рақсини кўзи қароси яхшидур.
Пахтакор ўзбек халқининг шуҳрату шони пахтаси,
Дўстларимизга тортиғи, она-Ватанга туҳфаси,
Тўрт миллион тонна олтини тўйга элимнинг совғаси,
Раҳбару раҳнамо ўзи элнинг етакчи дарғаси,
Партия жонажонимиз зеҳни, даҳоси яхшидур.

КАМТАР.

### ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ВА КУЗГИ ШУДГОРЛАШНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА 1966 ЙИЛ 18 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

| Районлар | Бир кунлик | Мавсум бошидан бери | Бир кунлик шудгор | Мавсум бошидан бери |
|---|---|---|---|---|
| КАЛИНИН | 0,06 | 119,82 | — | 70,9 |
| ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ | 0,27 | 116,30 | — | 73,8 |
| ОҚҚЎРҒОН | 0,05 | 113,53 | 2,8 | 54,2 |
| ОРЖОНИКИДЗЕ | 0,90 | 111,41 | — | 37,2 |
| БЎКА | 0,19 | 109,91 | 1,8 | 13,1 |
| ЎРТА ЧИРЧИҚ | 0,12 | 108,57 | 3,6 | 27,1 |
| ЯНГИЙЎЛ | 0,19 | 106,55 | 6,9 | 32,8 |
| БЕКОБОД | 0,29 | 106,00 | 1,4 | 10,2 |
| ОБЛАСТЬ БЎЙИЧА | 0,19 | 109,71 | 2,7 | 35,9 |

## МЕҲНАТ ГАШТИНИ СУРИБ

Тер тўкиб дур ундирган пахтакорларимиз мана бугун халол меҳнат гаштини сурмоқдалар. Ҳамма ерда шоду-хуррамлик, тўй-тантана. Пахта байрами — дала меҳнаткашларининг чинакам шодиёнасига айланиб кетди.

Колхозимиз пахтакорлари, лубкорлари бу байрамни муносиб совғалар билан кутиб олиш учун йил бўйи фидокорона меҳнат қилдилар. Катта-катта майдонларда пахтадан юқори ҳосил етиштирилди. Бизнинг участкамиз бўйича оладиган бўлсак, бу ерда ҳам қатор ютуқларга эришилди. Ҳозиргача участкамиз бўйича 1830 тонна ўрнига 2240 тонна пахта топширилди. Ҳар гектаридан олинган ҳосил 35 центнерга етказилди.

Бугун пахта байрами тантана қилинаётган дамларда коммунистлардан О. Икромов, Т. Петр, У. Утенов сингари ажойиб деҳқонларимиз, бригада бошлиқларимиз ҳақида ҳар қанча мақтаниб гапирсак арзийди. Улар бригадаларга яхши рахбарлик қилдилар. Дала ишлари намунали ташкил этилди. Экиш, парвариш қилиш ишларининг сифатли ўтказилишини таъминладилар. Натижада, мўл ҳосил етиштирилишига эришдилар. Дастлабки кунданоқ йиғим-теримни қизитиб юборган, ҳар бир ғанимат кундан унумли фойдаланган бу бригада аъзолари меҳнатда ажойиб кўрсаткичларга эришдилар. Ҳар гектаридан 35 центнердан тортиб, 40 центнергача ҳосил олинди.

Участкамиз лубкорлари ҳам самарали меҳнат қилдилар. Улар 216 гектар ернинг ҳар гектаридан 190 центнердан каноп пояси ўриб олдилар.

Ҳозир деҳқонларимиз, коммунистлар эришилган ютуқларни амалий ишлар билан мустаҳкамлашга отланганлар. Йиғим-терим тугаллангач, бошқа кузги-қишки ишлар қизитиб юборилди. Деҳқонларимиз боболаримизнинг ер ҳайдасанг куз ҳайда, деган насиҳатларига амал қилиб, шудгорлашни барвақт бошлаб юбордилар. Дала ишлари конвейер усулда ташкил этилган. Бир томонда ерлар ғўзапоядан тозаланмоқда, иккинчи томонда эса, шудгор бораяпти. Ҳозирги кеча-кундузда олти трактор билан ер ҳайдалмоқда. Ҳар бир трактор билан кунига ўртача 6—8 гектар ер шудгор қилинаяпти. Келгуси йил мўл ҳосилига тайёргарлик юзасидан бошқа тадбирлар ҳам ўз вақтида амалга оширилади.

Ҳалол меҳнатнинг гаштини суриш қанчалик яхши! Бугун қишлоғимиз кўчалари пахта далаларининг марду майдонлари билан гавжум. Уларнинг яхши дам олишлари, ўйнаб-кулишлари учун ҳамма нарса муҳайё. Пахта байрамини қувона-қувона нишонлаймиз. Бу деҳқонларимизнинг кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшади. Улар янги йилда янги марраларни қўлга киритиш, деҳқончилик маданиятини тинмай юксалтира бориш ҳисобига, қишлоқ хўжалик экинларидан янада мўл ҳосил олиш учун курашадилар.

**Т. БИЙСАБОЕВ,**
Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» колхози, «Ленинизм» участкаси партия ташкилотининг секретари.

## БИР-БИРИМИЗГА ҲАМКОРМИЗ

Бугун азамат пахтакорларимизни бағримизга босиб, улкан ғалаба ва шодиёна айём билан муборакбод этсак арзийди. Дала қаҳрамонлари она-Ватан хирмонига 4 миллион тоннадан ортиқ «оқ олтин» тўкиб катта зафар қучдилар. Бундай ғалаба республикамиз пахтачилиги тарихида биринчи марта қўлга киритилди.

«Пахта байрами» кунида «оқ олтин» миришкорлари билан бирга деҳқоннинг мададкори бўлган машинасоз ишчилар ҳам ҳақли равишда байрам қиладилар. Чунки, бизнинг қўлимиздан чиққан агрегатлар билан бу йил республикамиз далаларидан 1 миллион 315 минг тонна пахта йиғиб-териб олинди. М. Дадажонов, Т. Охунова, В. Тюпко, М. Жалолов каби минглаб дала гвардиячилари серунум агрегатларни бошқариб, «пўлат этак»лардан 150-200 тонналаб «оқ олтин» тўкдилар. Биргина Тошкент областида 4 мингга яқин «зангори кема» «оқ олтин» терди. Улар билан 180 минг тоннага яқин эл бойлиги териб олинди.

Конструкторлар, машинасозлар пахтакорларни тағин ҳам серунум агрегатлар билан таъминлаш, улар юкини янада енгиллаштириш борасида ой сайин ижодий изланиш олиб бормоқдалар. Яқин-яқинларда ХВС-1,2 маркали пахта териш машинаси ҳаммани қойил қолдирган эди. Сўнг янада унумлироқ ХТ-1,2 машинаси яратилди. Ҳозир эса, бир йўла тўрт қатордаги ҳосилни йиғиб-териб олишга қодир бўлган «Ўзбекистон» машинаси синовдан муваффақиятли ўтмоқда. Қатор оралари 90 сантиметр бўлган пахта далаларида равон ишлашга мосланган янги машина ҳам пахтакорларга ёқиб қолди. Яқин келажакда бундай агрегатлар кўплаб ишлаб чиқарила бошлайди.

Пахтакорларимиз ишчилар мададкорлигида беш йилликнинг дастлабки йилини улкан ғалаба билан якунладилар. Ҳали олдимизда яна ҳам каттароқ вазифалар турибди. Беш йил давомида тўқимачилик саноати учун ғоятда қимматли хомашё бўлган пахта етиштиришни янада кўпайтиришимиз керак. Янги марраларни эгаллашда доимо машиналарга суянайлик. Машина билан дўстлашган деҳқоннинг юзи ҳар доим ёруғ бўлаверади. Келгуси йил «Пахта байрами»ни ҳам бу йилгидек шоду-хуррамлик билан кутиб олайлик.

**В. ПРИХОДЬКО,**
Терим машинаси конструктори.

**М. ЮСУПОВ,**
«Ташсельмаш» заводининг мастери, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ОҚҚЎРҒОН районидаги «Москва» колхози пахтакорлари беш йилликнинг биринчи йилини меҳнатда ажойиб зафарлар билан якунлаяптилар. Колхозда пахта тайёрлаш йиллик плани муддатидан анча илгари ошириб бажарилди. Бу катта муваффақиятда азамат механизаторларнинг сермаҳсул ҳиссаси бор. Суратда: колхознинг бир группа илғор механизаторларини кўриб турибсиз. Улар пахта байрамини ўз агрегатлари бункеридан мўлжалдагидан анча ортиқ дурдона тўкиш билан кутиб олдилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ V ПЛЕНУМИ

# САНОАТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШИ САМАРАДОРЛИГИНИ ЯНАДА КЎПАЙТИРИШ ВА ХЎЖАЛИК ИСЛОҲОТИНИ АМАЛГА ОШИРИШ СОҲАСИДА РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

*Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. АНИСИМКИН доклади*

Ўртоқлар! Яқинда совет халқи, бутун прогрессив инсоният Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 49 йиллигини тантана ва хурсандлик билан нишонладилар. Жаҳонда биринчи социалистик давлат ўз умрининг эллигинчи йилига қадам қўйди.

Беш йиллик социалистик қурилишдаги жуда муҳим босқичдир. У социализм ва коммунизм Ватанини тағин ҳам кўпроқ улуғлаши, унинг ишлаб чиқарувчи кучларини янада яшнатиши, мамлакатимизда коммунистик жамият қуриш учун курашда олға томон тағин ҳам зўр қадам қўйишни таъминлаши лозим.

Бутун мамлакат билан, бутун совет халқи билан бирга Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам коммунистик жамият барпо қилишнинг ҳамма фронтларида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Буни 10 ойлик ишимизнинг якунлари яққол кўрсатиб турибди. Саноат корхоналарининг коллективлари ишлаб чиқаришнинг 10 ойлик планини 26 октябрда муддатидан олдин бажардилар. Пландан ташқари бир неча миллион сўмлик маҳсулот олинди. Лекин беш йиллик топшириқларини бажаришда ҳозирча дастлабки қадамларгина қўйилди. Партия қўйган вазифалар буюк ва масъулиятли вазифалардир. Бу вазифалар бутун кучимизни, бутун ғайратимизни, барча резервларимизни сафарбар қилишни талаб этади.

## САНОАТНИНГ ЯНГИ ШАРОИТДА ИШЛАШИНИНГ ДАСТЛАБКИ ЯКУНЛАРИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси марксизм-ленинизм таълимотига таяниб мамлакатимизда янги жамият қуриш, коммунизмнинг иқтисодий негизларини вужудга келтириш йўлини оғишмай ва изчиллик билан амалга ошириб келмоқда. КПСС Марказий Комитетининг 1965 йилги сентябрь Пленуми шу йўлдаги муҳим босқич бўлди. Партиямиз Марказий Комитети мамлакатдаги хўжалик қурилиши якунларини чуқур таҳлил қилиб, экономикамизда рўй берган салбий ҳодисаларни, яъни ишлаб чиқаришни ва меҳнат унумдорлигини ошириш суръатлари секинлашиб қолганлиги, асосий ишлаб чиқариш фондларидан ва капитал маблағлардан фойдаланишнинг самарадорлиги пасайиб кетганлиги каби салбий ҳолларни чуқур анализ қилиб, бу камчиликларни тезроқ йўқотиш йўлларини белгилаб берди.

Партиямизнинг XXIII съезди КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорларини тўла равишда маъқуллади. Корхоналарни планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтказиш учун катта тайёргарлик ишлари бутун мамлакатда авж олдирилди.

Бизнинг республикамизда ҳам бу йўлда муайян иш олиб борилмоқда. Ўзбекистондаги дастлабки олтита саноат корхонаси — Тошкентдаги «Учқун» тўқимачилик-галантерия фирмаси, Ғиждувон пахта заводи, Тошкентдаги 2- ва 4- тегирмон комбинатлари, Тошкент тамаки фабрикаси ва Самарқанддаги чой қадоқлаш фабрикаси, шунингдек автохўжаликлардан 6 таси янги системада ишлашга ўтказилди.

Ярим йил унчалик катта муддат эмас, албатта, мазкур корхоналарнинг ишига ҳозир тўла равишда баҳо бериш қийин. Лекин бир нарса шак-шубҳасизки, мана шу корхоналарнинг коллективлари янги системада ишлашга ўтишни бошлаб бердилар ва маълум тажриба орттирдилар.

Масалан, «Учқун» фирмасининг партия ташкилоти коллективда катта тушунтириш ишларини олиб борди, хўжалик ишларини юритишнинг янги системасига ўтиш ҳаётий зарур бўлиб қолганлигини ва бу янги системанинг афзалликларини ҳар бир меҳнатчига тушунтириб берди. Ишлаб чиқаришни янги шароитда ишлашга тайёрлашда ҳам коммунистлар етакчилик ролини ўйнадилар.

Ярим йил ичида фирма маҳсулотни реализация қилишни ўтган йили шу давридагига нисбатан 27 процент кўпайтиришга, олинаётган фойдани 15 процент оширишга ва меҳнат унумдорлигини 33 процент кўтаришга муваффақ бўлди. Коллективни моддий рағбатлантириш системаси аниқ белгилаб қўйилганлиги, меҳнатга моддий ва маънавий қизиқтириш моҳирлик билан қўшиб олиб борилганлиги мана шу кўрсаткичларни қўлга киритишда кўп жиҳатдан ёрдам берди.

Ҳозирги вақтда республикада 1967 йилнинг бошида 60 тадан кўпроқ корхонани ва автохўжаликлардан 20 тасини янги системага ўтказиш учун тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда.

Тошкент шаҳар партия комитети шаҳар саноати ходимларининг шу йил октябрда кенгаш-семинарини ўтказиб яхши ташаббус кўрсатди. Корхоналарни янги иш шароитига ўтказиш соҳасидаги вазифалар тўғрисида мазкур кенгаш-семинарда кенг миқёсда ва фойдали фикрлашиб олинди.

Лекин, саноатни янги системага ўтказишга тайёргарлик кўриш ишида жиддий камчиликлар бор. Қурилиш материаллари саноати министрлиги мўлжалланган бешта корхонани, шу жумладан Бекобод ва Қувасой цемент заводларини янги шароитда ишлашга ўтказишни таъминламади. Район партия комитетлари эса, мўлжаллаб қўйган тадбирларнинг бажарилишини контроль қилиб турмадилар.

Яқинда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюроси республика Озиқ-овқат саноати министрлигининг ҳисоботини тинглаб, корхоналарни янги системага ўтказишга тайёрлашдаги камчиликларни жиддий танқид қилди. Тошкент тамаки фабрикасини ва Самарқанддаги чой қадоқлаш фабрикасини янги системада ишлашга ўтказиш чоғида министрлик, жумладан, маҳсулотни реализация қилиш билан, материалларнинг қолдиғи кўпайиб кетганлиги билан боғлиқ бир қанча жиддий проблемаларни ҳал қилиб бермади, бу эса корхоналарнинг ишлаб чиқариш ва молиявий фаолиятига салбий таъсир қилди.

Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги корхоналарининг коллективлари ислоҳотни амалга оширишга тайёрланиб, асосий ишлаб чиқариш фондлари ва оборот маблағларидан фойдаланишни яхшилашга доир яхши тадбирларни ишлаб чиқдилар, бироқ бу тадбирлар ҳамма корхоналарда ҳам бажарилаётир, деб бўлмайди.

Рангли металлургия, радиотехника, химия саноати ва бошқа тармоқларнинг корхоналарида янгича ишлаш шароитига ўтиш учун ҳозир ҳам тузук тайёргарлик кўрилмаётир.

Баъзи корхоналарда экономика билан шуғулланадиган бўлимлар ёмон ишламоқда.

Партия комитетлари ишлаб чиқариш экономикасини чуқур ўрганиб бу иш билан пухта шуғулланишлари, кадрларни иқтисодий билимлар билан қуроллантиришлари, уларга саноат ишлаб чиқаришини яхшиламоқ учун иқтисодий воситалардан тўғри фойдалана билишни ўргатишлари лозимлигини КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорида уқтириб ўтилди. Пленумнинг бу кўрсатмаси республикадаги барча партия ташкилотларига ҳаракат программаси бўлиб қолиши лозим.

## ИЖТИМОИЙ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИНГ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ — КОММУНИСТИК ҚУРИЛИШНИНГ МУҲИМ ПРОБЛЕМАСИ

Хўжаликни планлаштириш ва унга раҳбарлик қилишнинг ҳамма участкаларида моддий, меҳнат ва молия ресурсларидан, табиий бойликлардан энг рационал ва самарали фойдаланишга ҳамда ошиқча чиқимлар ва нобудгарчиликларни тугатишга асосий эътибор бериш лозимлиги КПСС Марказий Комитетининг Программасида таъкидлаб кўрсатилган.

Ўзбекистон жуда бой минерал ресурсларга эга ва олтин, табиий газ, рангли металлар ва бошқа фойдали қазилмаларнинг запаслари жиҳатидан республикамизнинг мамлакатдаги салмоғи анча катта.

Бироқ, бизда айрим турдаги минерал хом ашёнинг жуда катта запаслари бўлишига қарамай, уларни ўзлаштириш сусткашлик билан олиб борилмоқда.

Маълумки, бизнинг нефтни қайта ишлаш заводларимиз асосан, ташиб келтирилган хом ашё негизида ишлайди ва кўп миқдорда муомала харажатлари қилишга мажбур бўлмоқда. Шунга қарамай, бизда нефть манбаларини қидириш суст бормоқда, топиб аниқланган манбалар эса секинлик билан ўзлаштирилмоқда. Бизда минерал хом ашёдан комплекс фойдаланиш проблемалари дуруст ҳал қилиб берилмаяпти. Жуда катта корхона бўлган Олтинтопган полиметалл комбинатида мис рудасини қайта ишлаш вақтида кўпгина нодир металлар тутунга қўшилиб ҳавога совурилмоқда. Газли конидан фойдаланиш вақтида кўп миқдордаги газ конденсати учириб юборилмоқда.

Ана шу бойликларнинг ҳаммаси хўжалик оборотига тезроқ жалб этилса, улардан комплекс фойдаланилса, республиканинг ишлаб чиқарувчи кучларини янада юксалтириш, капитал маблағлардан кўпроқ наф олиш мумкин бўлиб қолади.

Ўтган етти йиллик мобайнида Ўзбекистон экономикасини ривожлантиришга давлатнинг етти миллиард сўмликка яқин капитал маблағи сарфланди. Бу маблағ Совет ҳокимиятининг бутун йиллари мобайнида сарфланган маблағдан ортиқ эди. Янги беш йилликда капитал қурилиш ҳажми бундан олдинги беш йилдагига қараганда 2,5 баравар ортади. Табиийки, юксалишнинг бундай суръатлари шароитида республикага ажратилаётган маблағлардан тўла-тўкис фойдаланиш, бу маблағларни ишга тушириладиган объектларга тўплаш биринчи даражали аҳамият касб этади.

Республика машинасозлик саноатининг ривожлантирилиши капитал маблағлардан самарали фойдаланиш намунаси бўла олади. Етти йиллик мобайнида ажратилган юз миллион сўм асосан ишлаб турган корхоналарни реконструкция қилишга сарфланди, бу эса маҳсулот ишлаб чиқаришни салкам уч баравар ошириш имконини берди.

Бироқ, капитал маблағлар зарур бўлган даражада наф бермаётганлигини кўрсатувчи мисоллар ҳам анчагина бор. Бунинг асосий сабабларидан бири шуки, планлаштириш вақтида қўпол хатоларга йўл қўйилиб, у ёки бу объектнинг қурилиши зарур даражада техникавий-иқтисодий жиҳатдан асосланмасдан бошлаб юборилди.

Капитал маблағларнинг самарадорлиги ҳақида гапирганда республикада қуриб битказилмаган қурилишнинг салмоғи яна кўпая бошлаганлигига эътибор бермасдан бўлмайди. Бу ҳам планлаштириш ишидаги нуқсонларнинг, заказчи билан қурилиш ташкилотлари коникарсиз ишлаганлигининг натижасидир. Айрим министрликлар ва ташкилотлар ўтган йилнинг 1 сентябрига қадар ҳамма зарур ҳужжатларни тахт қилиб қўйилмаган объект қурилишини бир амаллаб титулга киритиб юборишга интилаётганлиги сингари яроқсиз практикага барҳам берилгани йўқ. Бундай ҳаракатларга қатъиян чек қўйиш ва айбдорларни қаттиқ жавобгарликка тортиш лозим. Республика Госплани билан Госстройи капитал маблағларни планлаштиришда тағин ҳам қаттиқроқ позиция тутишлари керак.

Бўлажак объектнинг смета қимматини ҳисоблашдаги ноаниқликлар ва кейинчалик қурилишнинг қимматлашиб кетаётганлиги катта зарар етказмоқда. Қурилиш лойиҳада кўзда тутилганидан 10-20 процент қимматга тушиши аввалдан маълум бўлганида эди, бу қурилиш, эҳтимол, бошлаб юборилмаган бўлур эди.

Амалда биз дастлабки қимматнинг ўзгартирилишига тез-тез дуч келмоқдамиз. Чунончи, шу йилнинг фақат уч квартали мобайнида заказчилар 67 қурилиш бўйича йиғма смета-молия ҳисоб-китобларини қайтадан кўриб чиқдилар. Бунинг натижасида қурилишларнинг сметадаги қиммати 30 миллион сўм миқдорида ёки дастлабки қимматидан 14 процент ошиб кетди.

Қурилаётган корхоналарни асбоб-ускуналар билан таъминлашда катта нуқсонлар бор. Бу асосан шунинг оқибатида рўй бермоқдаки, айрим раҳбарлар қурилишларни зарур нарсаларнинг ҳаммаси билан комплектлаш масалаларига масъулиятсизларча қарамоқдалар.

Бу йил Наманганда шойи ва костюмбоп газламалар комбинати ва Андижон трикотаж фабрикасининг биринчи навбатлари ишга туширилиши лозим. Лекин Енгил саноат министрлигининг айби билан ана шу энг муҳим объектларга шу вақтга қадар кўп миқдордаги асбоб-ускуналар етказиб берилгани йўқ.

Ишга бундай муносабатда бўлиш ярамайди.

Капитал маблағларнинг самарадорлигига таалуқли яна бир масала бор. Корхонани реконструкция қилиш, одатда, янги корхона қуришдан кўра тезроқ наф беришини ҳар бир киши билади. Лекин реконструкция ниқоби остида янги объект қуриладиган бўлса, бу нарса халқ хўжалигига зарар етказади.

Биз «Подъёмник» заводини реконструкция қилдик-у, лекин аслида янги корхона қурдик. Модомики, корхона реконструкция қилинар экан, уй-жой ва маданий-маиший муассасалар қурилишига маблағ ажратилмади. Шунинг оқибатида завод етарли миқдорда ишчи кучи тўплай олмаяпти, ундаги қувватлардан тўла фойдаланилмаяпти, сарфланган маблағлар эса кутилганидек наф бермаяпти. Бошқа айрим корхоналарда ҳам шундай аҳволни кўриш мумкин.

Республикадаги айрим қурилиш ташкилотлари кучлар ва маблағларни ишга тушириладиган объектларга тўплаб, уларни белгиланган муддатларда юргизиб юборишнинг муҳимлигига ҳали ҳам етарли баҳо бермаяптилар. Қурилиш монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрликлари, «Главташкентстрой» ишга тушириладиган объектларга эътиборни кучайтиришлари, асосий ишлаб чиқариш фондларининг ўз вақтида ишга туширилиши учун қурилиш ва монтаж ташкилотлари раҳбарларининг жавобгарлигини оширишлари лозим.

## АСОСИЙ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ФОНДЛАРИДАН ЯХШИРОҚ ФОЙДАЛАНИШ — ИШЛАБ ЧИҚАРИШ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШНИНГ МУҲИМ ШАРТИ

Сўнгги беш йил мобайнида республикамиз саноати олға томон катта қадам ташлади. 1965 йилда ялпи маҳсулот 1960 йилда эришилган даражадан 50 процент ортиқ бўлди. Иккита асосий фактор — меҳнат унумдорлиги ўсганлиги ва ишлаб чиқариш қувватлари кенг кўламда ишга тушириб борилганлиги саноат ишлаб чиқаришини бу қадар юксалтиришга имкон берди.

Бироқ, кенгайтирилган такрор ишлаб чиқаришнинг кўлами ва суръатлари асосий фондларнинг кўпайиш миқдоригагина эмас, балки, шу билан бирга улардан фойдаланиш даражасига ҳам боғлиқ бўлади. Шу сабабли КПСС Марказий Комитетининг 1965 йилги сентябрь Пленуми асосий ишлаб чиқариш фондларидан фойдаланишни тубдан яхшилаш масаласини совет экономикаси олдига энг асосий вазифалардан бири қилиб қўйди.

Шуни айтиш кераки, республикада кейинги беш йил ичида саноатнинг айрим тармоқларидаги асосий фондлар кўпроқ наф берадиган бўлиб қолди. Айрим корхоналарнинг коллективлари партия ташкилотлари раҳбарлигида бу соҳада қунт билан иш олиб бормоқдалар. «Ташавтомаш» заводи бунга мисол бўла олади. Бу корхонада кейинги беш йил мобайнида асосий фондлардан олинаётган наф салкам бир ярим баравар кўпайди.

«Ташавтомаш» заводи коллективининг ишдаги намунаси ҳар бир корхонада катта-катта имкониятлар борлигини кўрсатиб турибди. Ҳолбуки республикада кейинги йилларда асосий ишлаб чиқариш фондларидан фойдаланишни пасайтириб юборган кўп миқдордаги корхоналар (айниқса, енгил ва озиқ-овқат саноатида) ва бутун-бутун тармоқлар бор.

Қурилиш ташкилотларига қарашли темир-бетон буюмлари заводларида, Саноат қурилиши материаллари министрлиги корхоналарида, химия ва енгил саноатда қувватлар дуруст ўзлаштирилмаяпти.

Қувватларни ўзлаштириш суръатларини қисқартириш катта давлат аҳамиятига эга бўлган масаладир. Шу сабабли партия комитетлари ишга туширилган қувватларни тезроқ ўзлаштириш учун саботматонат билан кураш олиб боришлари, бу ишга лойиҳалаш, илмий-тадқиқот, конструкторлик ташкилотларини ва бошқа ташкилотларни жалб этишлари зарур.

Маълумки, ишлаб чиқаришдаги асбоб-ускуналар асосий фондларнинг актив қисми ҳисобланади. Бу асбоб-ускуналардан нақадар тўлиқ фойдаланилса, ишлаб чиқаришнинг самарадорлик даражаси шу қадар ортади.

Бу фикрни Тошкент тўқимачилик комбинати (директори ўртоқ Абдуллаев, партия комитетининг секретари ўртоқ Пивкина) мисолида кўрсатиб бермоқчимиз. Бу корхонада кейинги беш йил мобайнида асосий ишлаб чиқариш фондлари 16,8 процент ўсгани ҳолда ялпи маҳсулот ҳажми атиги 0,7 процент кўпайди. Шундай қилиб, асосий фонддан олинадиган самара 42 тийин, рентабеллик эса 35 процент камайиб кетди.

Машинасозликда асбоб-ускуналар асосий фондларнинг тахминан 40-45 процентини ташкил этади. Лекин бир қанча корхоналарда асбоб-ускуналардан қониқарсиз фойдаланилмоқда, ҳақиқатда бир смена бўлиб ишламоқда. Тошкентдаги рўзғор холодильниклари ва «Ташхимсельмаш» заводларида металл қирқиш ускуналари сменалигининг коэффициенти атиги 0,7 ни ташкил этади, бошқа кўпгина корхоналарда эса бу коэффициент 1,2 дан ошмайди.

Бошланғич партия ташкилотлари олдида катта вазифалар турибди. Улар партиявий иш услуби ва методларини янада такомиллаштириш негизида коллективларнинг станоклар, машиналар ва асбоб-ускуналардан тағин ҳам рационал фойдаланиш учун бошланган курашига бошчилик қилишлари лозим.

Министрликлар ва идоралар Материал-техника таъминоти бош бошқармаси билан биргаликда корхоналарда товар-материал ашёларнинг нормадан ортиқ запаслари қандай қилиб вужудга келганлиги сабабларини синчиклаб ўрганишлари ҳамда уларни қайта тақсимлаш ва кескин камайтириш чораларини кўришлари зарур.

Асосий ишлаб чиқариш фондларидан фойдаланишни яхшилаш — энг муҳим халқ хўжалик вазифасидир, бу вазифани ҳал қилмай туриб корхоналарни планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига муваффақиятли равишда ўтказиб бўлмайди.

## ИЖТИМОИЙ МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИНИ ОШИРИШ — КОММУНИЗМ УЧУН КУРАШНИНГ БОШ ЙЎЛИ

Социализм шароитида меҳнат унумдорлигининг узлуксиз ўсиб бориши объектив зарурат, иқтисодий қонундир. Шундай қилмай туриб, маҳсулот ишлаб чиқаришга бўладиган меҳнат сарфини мунтазам равишда камайтириб, жамғармаларни кўпайтириб, халқ фаровонлигини яхшилаб бўлмайди.

Бизнинг республикамизда республика Госпланининг ҳисоб-китобларига кўра, беш йиллик мобайнида меҳнат унумдорлигини саноатда ўтган беш йилликдаги 17,3 процент ўрнига 24,4 процент ошириш мўлжалланмоқда.

Беш йиллик биринчи йилининг топшириқлари муваффақиятли бажарилмоқда.

Ўн ой мобайнида шу кўрсаткич бўйича белгиланган план 105 процент бажарилди, ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан меҳнат унумдорлигининг даражаси 6 процент ошди.

Ишлаб чиқаришнинг техника даражаси янада оширилганлиги меҳнат унумдорлигини ўстиришнинг асосий манбаи бўлди. Шуни мамнуният билан айтиш мумкинки, КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленумидан сўнг меҳнаткашларнинг техника тараққиёти учун кураши янги мазмун билан бойиди. Янги техникага доир планлар кутилаётган иқтисодий самарани максимал даражада ҳисобга олган ҳолда анча синчиклаб тузила бошланди.

Бизнинг энергетикларимиз энергетика системасини телемеханизация усулида бошқаришни ва Урал-II электрон ҳисоблаш машинаси ёрдамида бу системанинг оптимал иш режимларини аниқлашни иттифоқда биринчилар қатори жорий этдилар. Бу йирик тадбир бутун Ўрта Осиё энергетика системасининг самарадорлигини кўп даражада оширди.

Химия, нефть чиқариш, газ саноатида, рангли металлургияда ва бошқа тармоқларда технология процессларини янада такомиллаштириш, автоматика ва механизация воситаларини жорий этиш юзасидан каттагина ишлар қилинди.

Сўнгги йилларда пахта тозалаш саноатини техника билан қайта қуроллантириш юзасидан каттагина ишлар қилинди. Пахтани қопқанорсиз ташишга ва қабул қилиб олишга ўтиш батамом ниҳоясига етказилди. Ака-ука Биковлар конструкциясидаги 356 қуритиш барабани бўлган 200 тадан ортиқ қуритиш-тозалаш цехи қурилди ва реконструкция қилинди. Заводлар ҳузуридаги қуритиш-тозалаш цехлари узлуксиз технология процессига улаб юборилди. Ҳамма пахта заводларини марказлаштирилган тартибда энергия билан таъминлаш поёнига етказилмоқда.

Лекин шуни алоҳида таъкидлаб ўтмоқ кераки, саноат корхоналарини техника билан қайта қуроллантириш соҳасидаги ишларнинг даражаси юксак талабларга жавоб бермаяпти. Буни лоақал шу билан исботласа бўладики, шу йилнинг ўтган даври ичида янги техника юзасидан планлаштирилган ҳамма тадбирларнинг учдан бир қисми бажарилмай қолди.

1965 йилдаёқ «Узсельхозтехника» бирлашмасининг 35 та устахонасида тракторлар ва қишлоқ хўжалик машиналарини поток усулида ремонт қилишни жорий этиш белгиланган эди. Ана шу ғоят самарали тадбир ҳисобига биз ҳар йили 300 минг сўмга яқин маблағни тежаб қолган бўлар эдик. Лекин «Узсельхозтехника» бирлашмасининг раҳбарлари бу ишга йўл қўйиб бўлмайдиган даражада совуққонлик билан қараб, ана шу илғор усулни жорий этишни икки йилдан бери пайсалга солмоқдалар.

Бизда ўз тармоғидаги корхоналарнинг ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш ва автоматлаштириш учун керакли энг самарали воситалар ишлаб чиқиши ва жорий этиши лозим бўлган тармоқ конструкторлик-технология бюролари бор. Лекин улар ҳам бу ишда намуна кўрсатаётганлари йўқ.

Бизнинг партиямиз ишлаб чиқариш процессларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш йўлини қатъият билан ўтказишни талаб қилмоқда. Бироқ, республикамизда қўл меҳнатининг салмоғи жуда суст камайтирилмоқда.

Бунинг асосий сабаби шуки, биз ҳозирча механизациялаш ишини бир томонлама ўтказиб, асосий ишлаб чиқаришни техника билан қайта қуроллантириш тўғрисида ғамхўрлик қилаётирмиз-ку, лекин ёрдамчи ишларни механизациялаш учун жуда кам иш қилмоқдамиз.

Партия ташкилотлари янги техникани жорий этиш, меҳнатни автоматлаштириш ва механизациялаш масалаларини доимо назардан қочирмасликлари керак, жорий этилаётган янгиликларнинг ҳаммаси максимал даражада иқтисодий самара келтириши тўғрисида, одамларнинг меҳнатини енгиллаштириб, ишлаб чиқаришни янада ўстириш ва такомиллаштириш учун шарт-шароит вужудга келтирилиши тўғрисида ғамхўрлик қилишлари лозим.

Ишлаб чиқаришнинг ва техника тараққиётининг ҳозирги миқёслари шароитида барча бўғинларнинг аниқ ва бир маромда ишлаши, юксак уюшқоқлик ва интизом айниқса зарур. Бизнинг баъзи корхоналаримизда ҳозирча бу нарса етишмай турибди.

Айрим машинасозлик заводлари бутун маҳсулотининг кам деганда ярмисини ойнинг учинчи ўн кунлигида ишлаб чиқармоқда.

Биз меҳнат интизомига зўр эътибор билан қарашимиз керак. Лекин баъзи бир корхоналарда меҳнат интизоми ҳали ҳам кўнгилдагидек эмас. Асбоб-ускуналарнинг бекор туриб қолиши, керакли асбоблар, деталлар ва материаллар билан ишчилар таъмин этилмаганлиги, нарядлар ўз вақтида берилмаслиги ва бошқа сабаблар оқибатида шу вақтга қадар иш вақтининг анчагина қисми нобуд бўлмоқда. Ҳали ҳам прогул қилиш ва ишчи кучининг қўнимсизлиги давом этмоқда.

Масалан, Енгил саноат министрлиги корхоналарида йилнинг биринчи ярмида бекор ўтган вақтнинг ҳисобга олинган миқдоригина 164 минг киши-кун бўлди.

Ҳар бир меҳнатчига бир маромда, зўриқмасдан ишлаш, вақтни тежаш, меҳнат маданиятини ва унинг унумдорлигини ошириш имконини берувчи энг яхши шароитларни яратиб бериш ишлаб чиқариш командирларининг бурчидир. Партия ташкилотлари хўжалик юритишнинг янги методларини изчиллик билан жорий этиш, меҳнатни ташкил этишни яхшилаш учун, одамларда топширилган иш учун юксак масъулият онгини тарбиялаш, бу мақсадда маънавий ва моддий стимуллардан омилкорлик билан фойдаланиш учун ҳамма ишларни қилишлари лозим.

КПСС XXIII съезди партия ҳозир ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифатини тубдан яхшилашни энг зарур вазифалардан бири қилиб қўймоқда, деб алоҳида таъкидлаб ўтди.

Бизнинг республикамизда буюмларнинг ҳамма турлари сифатини яхшилаш, энг яхши жаҳон стандартларига етиб олиш соҳасида катта ишлар олиб борилмоқда. Саноат маҳсулотининг кўпгина турлари жаҳон миқёсида манзур бўлди. «Таштекстильмаш» заводининг йигирув машиналари, «Ташсельмаш» заводининг пахта териш агрегатлари, Чирчиқ трансформатор заводининг трансформаторлари, «Кинап» заводининг аппаратлари ва бошқа маҳсулотлар чет элларда яхши ном чиқарди. Кабель маҳсулоти, енгил саноатнинг айрим маҳсулотлари ва бошқа маҳсулотлар анча яхшиланди.

Лекин шундай бўлса ҳам, биз маҳсулот сифати масалаларидаги жиддий нуқсонлар тўғрисида ҳам бор гапларни яширмай айтишимиз лозим.

Машинасозлик заводлари, айниқса «Ташхимсельмаш», «Ўзбекхиммаш», «Андижанэлектродвигатель» заводлари ва рўзғор холодильниклари заводи ишлаб чиқараётган маҳсулотнинг сифати тўғрисида ҳали ҳам кўпгина шикоятлар эшитилмоқда.

Енгил саноат корхоналарида ҳам сифат масаласи ҳали кўнгилдагидек эмас, бу эса, тайёр маҳсулотнинг нормативдан ташқари қолдиқлари кўпайиб кетишига, маҳсулотнинг кўпгина турлари ўтмай ётишига сабаб бўлмоқда.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг маҳсулот сифати билан шуғулланувчи инспекцияси шу йилнинг 9 ойи мобайнида текширилган шойи газламалар ва трикотаж буюмларнинг сал кам учдан бир қисмини, мўйна буюмлари, ўйинчоқлар ва бошқа маҳсулотларнинг учдан икки қисмидан кўпроғини бракка чиқарди.

Озиқ-овқат саноати ва гўшт-сут саноати корхоналари ишлаб чиқараётган маҳсулотнинг сифати тўғрисида бугун катта таъналар айтмоқчимиз. Кўп миқдордаги кондитер маҳсулотлари сифатининг пастлиги учун истеъмолчига манзур бўлмаяпти, макарон, нон-булка ва сут маҳсулотлари ёмон сифатли қилиб ишлаб чиқарилмоқда.

Маҳсулотнинг сифати тўғрисида гапирганда жуда муҳим бўлган бир масала — буюмларнинг ташқи безаги ва ўралиши тўғрисида ҳам гапирмасдан бўлмайди. Шу нарса сир эмаски, баъзан биз яхши маҳсулотни ҳам истеъмолчига дуруст кўрсата олмайсиз.

Кейинги вақтларда республикада коллективларнинг тежамкорлик учун, ишлаб чиқариш харажатларини қисқартириш учун бошланган кураши кучайиб кетди. Лекин ҳали ҳамма жойда ҳам бу масалаларга лозим бўлган даражада эътибор берилаётир, деб бўлмайди. Бу йил 88 та корхона электр энергиясини ортиқча ишлатиб юборган. Айниқса машинасозлик заводларида металл ҳам тежамасдан ишлатилмоқда. Буларнинг ҳаммаси ишлаб чиқариш дуруст ташкил этилмаганлиги, технология процесслари бузилаётганлиги, хом ашё ва материаллар сарфлашнинг илғор нормаларини ишлаб чиқаришга жорий этиш устидан етарли равишда контроль ўрнатилмаганлиги натижасида содир бўлмоқда.

Яна бир масалага алоҳида тўхталиб ўтмоқчиман.

Минг-минг километрлаб наридан ташиб келтирилаётган ёғоч республикамизда нақадар тақчил эканлиги маълум. Биз ёғочни тежаш мақсадини кўзлаб, қурилишни, айниқса қишлоқ жойларидаги қурилишларни бирмунча қимматлаштиришга ҳам мажбур бўлмоқдамиз. Ҳолбуки, ҳамма жойда ҳам ёғоч тежаб-тергаб ишлатилаётгани йўқ.

Республиканинг консерва заводларида 2-3 йилдан бэри ёғочдан ясалган кўп миқдордаги идишлар очиқ жойда сақланаётганлигини фақат хўжасизлик деб изоҳлаш мумкин. Шундай хўжасизлик натижасида Тошкент консерва заводининг ўзидагина 400 мингдан ортиқ тахта яшик яроқсиз ҳолга келиб қолган.

Катта ва кичик нарсаларнинг ҳаммасини тежаш, давлатнинг ҳар бир тийинини эҳтиёт қилиш, ишлаб чиқариш чиқимларини камайтириш учун кураш ҳар бир коммунист учун, ҳар бир меҳнатчи учун қонун бўлиб қолиши лозим.

Ишлаб чиқаришни янада ривожлантиришнинг ва такомиллаштиришнинг барча резервлари ва имкониятларидан максимал даражада фойдаланиш партиямиз XXIII съезди тарихий қарорларини муваффақиятли равишда амалга оширишнинг гарови бўлади.

## РЕСПУБЛИКА МИНИСТРЛИКЛАРИ ВА ИДОРАЛАРИНИНГ ИШИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРАЙЛИК

Шу муносабат билан янги шароитларда республика министрликлари ва идораларининг ишларини янада яхшилашга доир баъзи масалаларга алоҳида тўхталиб ўтишга руҳсат бергайсиз.

Маълумки, КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорларига мувофиқ, республикада хўжаликни бошқарувчи янги органлар тузиш соҳасида катта иш қилинди.

Бир йил ўтгач, энди баъзи якунлар ҳақида гапириш мумкин. Бу якунлар янги тузилган министрликларнинг саноат корхоналарига раҳбарлик қилишда муайян тажрибаларга эга бўлганликларини, саноат тармоқларини ривожлантириш учун бутун жавобгарликни ўз зиммасига олганлигини кўрсатиб турибди.

Республикада саноат ишлаб чиқаришини планлаштириш яхшиланди. 1966 — 1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик план лойиҳасини ишлаб чиққан вақтда биринчи марта бутун халқ хўжалиги баланси тузилган эди.

Шу билан бирга айрим министрликлар ва бошқармаларнинг ўз қарамоғидаги ташкилотларга раҳбарлиги шу куннинг талабларига ҳали тўла жавоб бермаётир.

Бундай раҳбарлик коллективларнинг хўжалик ишларига салбий таъсир кўрсатаётганлиги табиий бир ҳолдир. Корхоналар анча қисмининг ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан давлат планини бажармаётганликлари ҳам шундан далолат бермоқда.

Бинокорлик материаллари саноати ва қурилиш министрликларига қарашли корхоналарининг ярми, маиший хизмат министрлиги, автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлиги корхоналарининг тўртдан бир қисми, пахта тозалаш саноати корхоналарининг олтидан бир қисми планни бажармади.

Коллектив иқтисодий раҳбарлик органи бўлган министрлик коллегияларининг ролини ошириш зарурлиги ҳақида кўп марталаб айтаётирмиз, шу билан тўғри иш қиламиз. Лекин айрим коллегияларнинг ишларида ҳали ҳам кўп нуқсонлар бор.

Чунончи, кўпгина министрликлар коллегияларининг иш планларига корхоналар ва ташкилотларнинг иш якунларига доир кўп масалалар киритилган. Айни вақтда корхоналарнинг қолоқлик сабаблари ва кадрлар билан ишлаш масаласи камдан-кам муҳокама қилинади, саноат ишлаб чиқаришининг самарадорлигини ошириш, асосий фондлардан фойдаланишни яхшилаш каби ва ҳакозо масалалар коллегиянинг кун тартибига бутунлай киритилмайди.

Корхоналарга раҳбарликни янада такомиллаштириш ва ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш юзасидан республика министрликлари ва идоралари олдида катта-катта вазифалар турибди.

Эндиликда вазифа шуки, мутахассисларнинг ижодий куч-ғайратини КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми томонидан қўйилган вазифаларни бажаришга, уларни топширилган иш учун давлат ва халқ олдида юксак жавобгарлик руҳида тарбиялашга қаратиш лозим.

Ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлиги кўп жиҳатдан моддий-техника таъминоти органларининг пухта ишлашига боғлиқдир.

КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорига мувофиқ, республикада моддий-техника таъминотининг мустақил системаси тузилди ва ишлаб турибди.

Айни вақтда айрим министрликлар ва идораларда жуда кўп майда базалари ва омборлари, кўп миқдорда штати ва озгина товар обороти бўлган бир қанча таъминот бошқармалари ҳали ҳам ишлаб турибди.

Биз моддий-техника таъминотини янада марказлаштириш тадбирларини тезроқ амалга оширишимиз, айнан бир хил бошқармаларни тугатишимиз керак.

Республика Госплани ва министрликлар планлаш ишларини доимо такомиллаштира боришлари, корхоналарга кўпроқ ёрдам беришлари лозим.

## САНОАТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШИГА ПАРТИЯ РАҲБАРЛИГИ САВИЯСИНИ ОШИРАЙЛИК

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съезди халқ хўжалигини ривожлантириш беш йиллик планини муваффақиятли бажариш учун кураш барча партия ташкилотларининг диққат марказида туриши керак, деб кўрсатиб ўтди.

Хўжаликка партия раҳбарлиги — кишилар билан ишлашдан иборат эканлигини ҳамиша эсда тутиш керак. Хўжалик қурилишига партия раҳбарлигини яхшилаш — партия органларининг ғайрати ва ҳаракатини омма ўртасидаги жонли ташкилотчилик ва сиёсий ишларга қаратиш, бошланғич партия ташкилотларига, партия группаларига оператив, конкрет, моҳирона раҳбарлик қилиш, уларга амалий ёрдам кўрсатиш демакдир.

Партия органлари меҳнаткашларнинг турмуш ва меҳнат шароитини яхшилаш учун, ҳар бир кишининг маънавий ва моддий талаб-эҳтиёжларини тўла қондириш учун қатъият билан курашишлари лозим.

Партия ташкилотлари ҳар бир ишлаб чиқариш корхонаси ўз хусусиятларига, резервларига ва «қалтис жойларига» эга эканликларини ҳисобга олишлари керак. Ҳар бир корхонада коллектив олдида турган кўпчилик вазифаларни муваффақиятли ҳал этишга имкон берадиган энг асосий звенони қидириб топиш мумкин.

Мана шу ишларнинг ҳаммасида партия ташкилотлари партиямиз XXIII съезди резолюциясида кўрсатиб ўтилганидек, ўзларига хос ташкилотчилик ва тарбиявий иш методлари билан ҳаракат қилишлари, совет ва хўжалик органларининг ишлари билан шуғулланмасликлари лозим.

Партия комитетлари саноат корхоналарини малакали кадрлар билан, ишлаб чиқаришнинг тажрибали ташкилотчилари, экономикани чуқур биладиган кишилар билан мустаҳкамлаш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилишлари лозим.

Ўртоқлар!

Бутун совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида беш йилликнинг биринчи йилини, хўжалик ислоҳотини амалга оширишнинг биринчи йилини меҳнатда мислсиз ғайрат ва сиёсий активлик билан тугалламоқда.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигини ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб равишда кутиб олиш учун мусобақа қилаётганларнинг сафлари кундан-кунга кўпаймоқда.

Республика партия ташкилотлари иқтисодий реформани уюшқоқлик билан ўтказишни таъминлаш, партия белгилаб берган барча режаларни амалга ошириш, мамлакатимизда коммунизм қуриш учун курашда омманинг активлигини янада ошириш учун барча зарур чораларни кўрадилар, деб ишонч билдиришга рухсат бергайсиз. (Қарсаклар).

Доклад қисқартирилган стенограммадан босилди.

# ТИНЧЛИК РАКЕТА ҚАЛҚОНИ ҲИМОЯСИДА

## БУГУН РАКЕТА ҚЎШИНЛАРИ ВА АРТИЛЛЕРИЯ КУНИ

19 ноябрь куни совет халқи, армия ва флотимиз жангчилари Ракета қўшинлари ва артиллерия кунини нишонлайдилар. Совет кишилари ракетачилар ва артиллериячиларни, биринчи даражали ракета — артиллерия қуроли яратиш устида ишлаётган мудофаа саноати инженер ва техникларини, ишчи ва хизматчиларини байрам билан қутлайдилар.

Империалистик давлатлар томонидан тинчликка қилинаётган доимий хавф Коммунистик партиямиз, Совет ҳукуматимизни ва бутун совет халқини ғоят ҳушёр туришга, тинчлик душманларининг ҳийла-найрангларини диққат билан кузатиб боришга ҳамда ўз мудофаа қобилиятимизни мустаҳкамлаш борасида ғамхўрлик қилишга мажбур қиляпти.

Ана шу ғамхўрлик туфайли ғоят қисқа вақт ичида Қуролли Кучларнинг тамомила янги қудратли тури — стратегик вазифаларни адо этадиган Ракета қўшинлари вужудга келтирилди. Уларда фан ва техниканинг, инженерлик ва конструкторлик тафаккурининг энг сўнгги ютуқлари мужассамланган.

Ракета қўшинлари СССР мудофаа қудратининг негизини ташкил қилади. Улар жуда катта, мисли кўрилмаган қудратга эга бўлиб, ҳаракат доираси энг фантастик масофаларни қамраб олади. Ракеталар бирдек аниқлик билан ядро зарядларини исталган масофага етказа олади. Масофа қанчалик катта бўлмасин бу улар учун ҳеч бир тўсқинлик қилолмайди.

Ракеталар бирдек аниқлик ва тезлик билан ҳар қандай об-ҳаво шароитида, йилнинг исталган фаслида, хоҳ кечаси, хоҳ кундузи нишонга етказа олади. Уларнинг учиш аниқлиги ва тезлигига ҳеч қандай иқлим шароити таъсир этмайди. Минглаб километр масофага зарядлар атиги бир неча минут ичида бориб етади. Ракетанинг учиш тезлиги ҳозирги замон қирувчи самолётлари тезлигидан 20 баравар кўпдир. Бизнинг ракеталаримиз оддий артиллерия снарядларидан ўн баравар тез учади. 10 минг километр масофани ракета атиги 30—35 минут ичида босиб ўтади. Ҳолбуки, ҳозирги замон стратегик бомбардимончи самолёти худди шу масофани сал кам ўн соат ичида учиб ўтади.

Ракета қўшинлари амалда чекланмаган манёвр қилиш имкониятларига эгадир. Улар қисқа вақт ичида ўз зарбаларини бир йўналишдан иккинчисига, бир мамлакатдан бошқасига бура оладилар. Бу ишларнинг ҳаммаси ғоят фавқулодда, душман учун ҳеч бир кутилмаган шароитда амалга оширилади. Ракеталаримиз зарбасини амалда қайтариб бўлмайди. Қуролли Кучларнинг бошқа ҳеч бир тури зарба бериш воситаларини мўлжалланган нишонларга етказишда Ракета қўшинлари сингари ишончли воситага эга эмас. Ракета техникасининг ривожланиши ва такомиллашуви душман ракеталарини тутиш ва йўқотиш воситаларини ишлаб чиқариш ва уларни яратишдан анча олдинда боряпти.

Ракета жуда мураккаб ҳарбий машинадир. Кўптонналик ракета массасини лозим бўлган космик тезликда ҳайдаш, уни ернинг тортиш кучларини енгиб ўтишини таъминлаш, космик фазога олиб чиқиш учун ўнлаб, ва ҳатто юзлаб эмас, балки миллионлаб от кучи талаб қилинади. Ҳозирги замон қитъалараро ракета двигателининг қуввати йирик сув электростанцияси қувватидан жуда кўп марта ортиқдир. Бундай двигатель қуввати бир миллион трактор ёки 400 минг автомобиль қувватига тенгдир.

Ракета бортида хилма-хил жуда аниқ ишлайдиган автоматик приборлар мавжуд. Улар двигателларни ишга соладн, тўхтатади, учиш вақтида белгиланган тезлик ва ҳаракат йўналишини доимо таъминлаб туради, ракетани нишонга тўғрилайди. Учиш вақтида ракета фақат ўз автомат приборлари томонидан бошқарилади.

Ракета қўшинлари ва бўлинмаларининг шахсий составига бошқа бир ғоят мураккаб ва масъулиятли вазифа — ракета ядро қуролининг доимо энг юксак ҳарбий тайёргарлик даражасида бўлишини таъминлаш вазифаси юклатилган. Империалистик агрессорларнинг Совет Иттифоқига тўсатдан ҳужум қилиш, улар томонидан ракета ядро қуроли қўлланишининг реал хавфи бор экан, ҳарбий тайёргарликка жуда юксак талаблар қўйилади. Буни ракетачиларимиз жуда яхши тушунадилар. Шунинг учун ҳам улар доимо ўз жанговар постларида, исталган дақиқада агрессорга қақшатқич зарба беришга тайёр турибдилар.

Мазкур вазифани бажариш учун Ракета қўшинлари биринчи даражали ракета ядро қуроли билан бир вақтда ўзининг юқори даражада тайёргарликка эга бўлган содиқ кадрларга ҳам эга.

Ракетачи — бу ҳарбий ишда амалга оширилган революция туфайли туғилган янги қаҳрамонона касб эгаси, у юқори даражада умумий ва ҳарбий техникавий маданиятга эга. У аввало, чуқур техникавий билимлари, жанговар техникага меҳр-муҳаббати, топшириқни ўз вақтида бажариши, аниқ ва пухта ишлаши билан ажралиб туради. Ракетачилар вақтнинг, ҳар дақиқанинг қадрига етадиган кишилар, улар юксак ҳарбий тайёргарлик аҳамиятини яхши биладилар. Ракета қуроли энг мураккаб коллектив қурол эканлигини тўла масъулият ҳис қилган ҳолда тушунадилар. Бу қурол хилма-хил мутахассисликка, юксак тайёргарликка эга бўлган жангчилар томонидан ҳаракатга келтирилади.

Раҳбар инженер-қўмондонлик состави ҳарбий академияларда ва Ракета қўшинларининг олий инженерлик билим юртларида тайёрланади. Бу ўқув юртлари Коммунистик партияга, Совет ҳукуматига ва Социалистик Ватанга чексиз садоқатли, ажойиб офицерларни тайёрлаб чиқаради. Улар фикр доираси кенг, барча техникавий билимлар билан қуролланган кишилардир. Улар топширилган ишга енг шимариб киришиб, энг мураккаб ракета техникасини бошқарадилар. Ҳозирги вақтда ракета қўшинларида офицерларнинг 70 процентдан кўпроғи олий техника маълумотига эга. Шуниси ҳам қувончлики, офицерларнинг 90 процентдан кўпроғи коммунистлар ва комсомоллардир. Ракета қўшинларининг офицерлик корпусини коммунистик корпус деб бемалол аташ мумкин.

Ракета қўшинлари ўзларининг ажойиб солдат ва сержантлари билан фахрланадилар. Улар бўлинмалар ва қисмларнинг ҳарбий тайёргарлигини оширишда ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Ракета қўшинларининг шахсий состави ўз байрамларини ҳарбий ва сиёсий тайёргарликда катта муваффақиятлар билан кутиб олмоқдалар. Байрам арафасида аълочи қисмлар ва бўлинмалар сони янада кўпайди.

Совет ракета қўшинлари дунёда энг қудратли ва мукаммал ракета ядро қуроли билан жиҳозланганлар. Улар мамлакат мудофааси системасида асосий зарба кучи ҳисобланади. Шу билан бир вақтда яқин масофада душманга зарба беришнинг қудратли воситаларидан бири — стволли артиллерия ҳам янада такомиллашиб бораяпти.

Совет Иттифоқининг ракета-ядро қуроли ва унинг қудратли артиллерияси тинчлик ҳамда СССР ва бутун социалистик лагер хавфсизлигини ҳимоя қилувчи энг ишончли қалқондир.

**Владимир ТОЛУБКО,**
Стратегия вазифаларини бажарувчи Ракета қўшинлари Бош қўмондонининг биринчи ўринбосари.
(АПН).

Ракета установкаси расчети жанговар позицияда.
М. Редькин фотоси.
(ТАСС фотохроникаси).

# СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

1966 йил 19 ноябрь № 270 Москва шаҳри

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар!

Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар!

Ракета ва артиллерия саноатининг ишчилари, инженерлари ва техниклари, ўртоқлар!

Бугун совет халқи ва унинг шавкатли қуролли кучлари ракета қўшинлари ва артиллерия кунини байрам қилмоқдалар.

Бу традицион байрам совет кишиларининг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати юксалган вазиятда, партия ва давлатнинг мамлакатда коммунизм қурилиши янги муҳим босқичидаги иқтисодий ва социал сиёсатини ишлаб чиққан КПСС XXIII съезди қарорларини амалга ошириш учун умумхалқ кураши кучайган вазиятда нишонланмоқдалар. Ракетачилар билан артиллериячиларнинг байрами фашист босқинчилари Москва яқинида тор-мор келтирилганлигининг 25 йиллиги арафасида ўтмоқда. Бу жангда даҳшатли ракета қуроли дастлабки марта гумбирлаб эшитилган, шонли совет артиллериячиларининг довюраклиги, мардлиги ва юксак маҳорати Улуғ Ватан урушининг бошқа фронтларидаги каби бутун тўлалиги билан намоён бўлган эди.

Ракета қўшинлари билан артиллериянинг шахсий состави Ватанимиз хавфсизлигини таъминлашдаги ўз ролини равшан англаб турибди. Совет ракетачилари ва артиллериячилари бошқа қўшин турларининг жангчилари билан биргаликда сиёсий билимларини қунт билан оширмоқдалар, ўзларининг жанговарлик маҳоратини тинимсиз такомиллаштирмоқдалар ва совет кишиларининг тинч яратувчилик меҳнатига халақит беришга журъат этадиган агрессорга қақшатғич зарба беришга доим тайёр бўлиб турибдилар.

Ўзларининг ақл-идроки ва қўллари билан даҳшатли ракета ва артиллерия қуролини яратиб берган совет олимлари, конструкторлари, ракета ва артиллерия саноатининг ишчилари, инженерлари ва техниклари ракета қўшинлари ва артиллерия кунига янги ажойиб муваффақиятлар билан келишди.

Умумхалқ байрами — ракета қўшинлари ва артиллерия куни билан сизларни табриклайман ва қутлайман.

Жанговар ва сиёсий тайёргарликда, ҳарбий интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлашда, совет қуролли кучларининг шонли жанговар традицияларини кўпайтиришда совет ракетачилари ва артиллериячиларига янгидан-янги муваффақиятлар тилайман.

Ракета ва артиллерия саноатининг ишчи ва хизматчиларига, инженер ва техникларига, олим ва конструкторларига, барча ходимларига ракета қўшинлари ва артиллерияни энг мукаммал жанговар техника билан қуроллантиришда бундан буён ҳам муваффақиятларга эришишларини тилайман.

Ракета қўшинлари ва артиллерия кунини нишонлаш юзасидан **буюраман:**

Бугун, 19 ноябрда Ватанимиз пойтахти қаҳрамон шаҳар Москвада, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, шунингдек қаҳрамон шаҳарлар: Ленинград, Волгоград, Севастополь, Одессада, қаҳрамон қалъа Брестда маҳаллий вақт билан соат 20 да тўплардан бир йўла йигирма марта ўқ узиб салют берилсин.

Яшасин коммунизм бунёдкори — улуғ совет халқи!

Яшасин Совет қуролли кучлари ва уларнинг ўт очиш қудратининг асоси — ракета қўшинлари билан артиллерия!

Ҳамма ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси — Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига шон-шарафлар!

**СССР МУДОФАА МИНИСТРИ**
**СОВЕТ ИТТИФОҚИ МАРШАЛИ**
**Р. МАЛИНОВСКИЙ.**

# ДЕҲЛИДАГИ КОНФЕРЕНЦИЯ ТАМОМ БЎЛДИ

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Уруш хавфига, ҳарбий пактлар ва базаларга, атом қуроли ва мустамлакачиликка қарши халқаро конференция бугун ўз ишини тамомлади. Конференция бир қанча резолюциялар қабул қилди.

Вьетнам тўғрисидаги катта резолюцияда бундай дейилади: «Ҳозирги вақтда жаҳон олдида турган ва кечиктириб бўлмайдиган энг муҳим вазифа АҚШнинг Вьетнамдаги агрессиясига чек қўйишдан иборатдир».

Конференция, дейилади резолюцияда, Вьетнам Демократик Республикасини бомбардимон қилишни дарҳол ва сўзсиз тўхтатишни, 1954 йилда Женевада тузилган битимларнинг бажарилишини, Америка барча қўшинларининг Жанубий Вьетнамдан олиб чиқиб кетилишини ва Американинг у ердаги барча ҳарбий базаларини тугатишни, ташқаридан ҳеч қандай аралашувсиз Вьетнам халқининг ўз проблемаларини ўзи ҳал қилиш ҳуқуқини тан олишни ёқлаб чиқмоқда.

Конференция Вьетнам халқи билан ўзининг тўла бирдам эканлигини билдирди ва унинг ғалаба қозонишига бўлган ишончини изҳор этди.

Резолюцияда Вьетнам халқига ёрдам кўрсатиш юзасидан конкрет тадбирлар кўриш кўзда тутилади.

Қуролсизланиш ҳақидаги резолюцияда ёппасига ва батамом қуролсизланиш зарурлиги таъкидлаб ўтилади. Резолюцияда ядро қуролига эга бўлган давлатларнинг атом қуролидан фойдаланишини таъқиқловчи халқаро шартнома тузишга, ядро қуроли синовларини қисман таъқиқлаш тўғрисидаги Москва шартномасини Ер тагида синовлар ўтказишга нисбатан жорий этишга, барча турдаги қурол-яроғлар ишлаб чиқаришни ҳозирги даражада сақлаш ва шундан кейин йўқ қилиб юборишга даъват этади.

Конференция қатнашчилари яқин вақт ичида Африка, Осиё, Ўрта денгиз район, Шимолий ва Марказий Европада ядро қуролидан холи бўлган зоналар вужудга келтириш зарурлигини таъкидлаб ўтдилар.

Ҳарбий пактлар ва базалар тўғрисидаги резолюцияда НАТО, СЕАТО, СЕНТО, АНЗЮС сингари иттифоқлар халқаро тинчликка доимо хавф туғдириб туради ва Осиё, Африка, Ўрта Шарқ ва Латин Америкаси мамлакатларида ўсиб бораётган миллий озодлик ҳаракатини барбод этишга хизмат қилади, деб таъкидлаб ўтилади.

Конференция қатнашчилари тинчлик курашчиларини ривожланаётган мамлакатларда мустамлакачилик фаолиятининг методларини фош қилиб ташлашга, мустамлакачилик юзасидан БМТ қабул қилган қарорларнинг бажарилиши учун кураш олиб боришга даъват этадилар.

Умумий резолюциянинг охирида бундай дейилади: конференция қатнашчилари янги мустамлакачилик хавфининг ўсиб бораётганлигини ҳисобга олиб, янги, мустамлакачиликнинг турли шакллари юзасидан халқаро семинар ўтказиш зарур деб ҳисоблайдилар.

ГИМНАСТИКА БЎЙИЧА МАМЛАКАТ XXXV ЧЕМПИОНАТИДА

# ДАСТЛАБКИ ҒОЛИБЛАР

Гимнастика бўйича мамлакат биринчилиги байроғи гарчанд кеча кечқурун кўтарилган бўлса-да, ғолиблар шарафига бир неча марта табрик маршлари янгради. Иккинчи группада қатнашаётган хотин-қизлар кеча кундузги программада мусобақалашдилар.

Пианинода ижро этилган шўх куй ҳамманинг диққат-эътиборини ўзига тортди. Ўртага қадди-қоматлари келишган гимнастикачилар бирин-кетин чиқиб келишди. Халқаро категорияли судьялар Анна Аникина, Алла Федорова, Мария Гороховская, Ирина Шеферлар ишга тушишди. Улар сафида Лариса Латининани ҳам кўрамиз. Бу моҳир гимнастикачи ҳозир судьялик вазифасини ўтаяпти.

Мана, электр нурлари остида товланиб турган гилам устига 57 номерли гимнастикачи чиқади. Диктор унинг фамилиясини эълон қилганида қарсаклар янгради. Чирчиқлик гимнастикачи, «Меҳнат» жамияти терма командаси аъзоси СССР спорт мастери Наталья Мяус музикага жўр бўлиб эркин машқ бажаришга киришди. Унинг ҳар бир ҳаракати томошабинларни ўзига ром қилиб олган. Машқ тугагач, қаттиқ қўл судьяларнинг ўзаро бахсидан кейин электротаблода 9,3 рақами пайдо бўлди. Бошланиши ёмон эмас. Ҳали олдинда брусье ва «конь»да машқ қилиш турибди. Аммо кутилмаганда брусьеда кичик бир хатога йўл қўйган Наталья энг қимматли баллардан айрилди. 7,9 балл спорт мастери учун жуда паст кўрсаткич. Аммо у «конь»да яна ўзини кўрсатди. Бу машқдан кейин ўзбек гимнастикачиси шахсий ҳисобда фахрли олтиликка кирди. Агар Н. Мяус брусьеда муваффақиятли қатнашганда фахрли учликдан ўрин олиши аниқ эди. Биринчи, иккинчи ўринларни бўлишиб олган «Гантиади» командаси аъзоси Л. Лапистова ва «Авангард» вакили В. Сербай умумий ҳисобда бирхил — 36,4 балл натижа кўрсатдилар. Н. Мяус эришган кўрсаткич эса — 35,7 балл.

Мусобақанинг биринчи туридан кейиноқ ғолиблик учун кураш «Авангард», «Гантиади», «Молдова», «Енбек», «Даугава», «Меҳнат» командалари ўртасида борди. Эркин программа асосидаги мусобақалардан кейин украин гимнастикачилари олдинга ўтиб олишган бўлса, брусьедаги машқлардан кейин грузин қизлари пешқадам бўлиб олди. Ўзбек гимнастикачилари эса ғолибларга янада яқинлашишди.

Пешинга бориб иккинчи группа қатнашчилари ўртасида дастлабки ғолиблар аниқланди. Л. Россихина, В. Сербай, О. Никитина, Е. Еркина, М. Чибисовалардан иборат «Авангард» командаси барча рақибларини орқада қолдириб ҳурмат пьедесталининг энг юқорисига кўтарилдилар. Ғолиблар 144,95 балл тўпладилар. «Молдова» гимнастикачилари 141,65 балл билан иккинчи, «Гантиади» коллективи эса 141,55 балл билан учинчи ўринни эгаллади. «Даугава» гимнастикачилари 141,05 балл натижа билан тўртинчи ўринга чиқди. «Меҳнат» командаси фахрли бешинчи ўринни эгаллади. Агар командамизнинг бошқа аъзолари А. Андреева, Н. Савенкова, Г. Королева, Н. Коробейниковалар ҳам программанинг айрим турларида қимматли балларни бой бериб қўйишмаганда янада яхши натижага эришардик. Шундай бўлса ҳам, ўзбек гимнастикачилари эгаллаган бешинчи ўрин фахрлидир.

Ғолиблар спорт жамиятлари ва ташкилотлари союзи Марказий Советининг биринчи даражали дипломлари билан мукофотланди.

Кеча кечқурунги программада энг кучли олти команда иштирокида ўсмирлар ва эркаклар ўртасида мусобақалар бўлди.

**Ш. УМУРЗОҚОВ.**

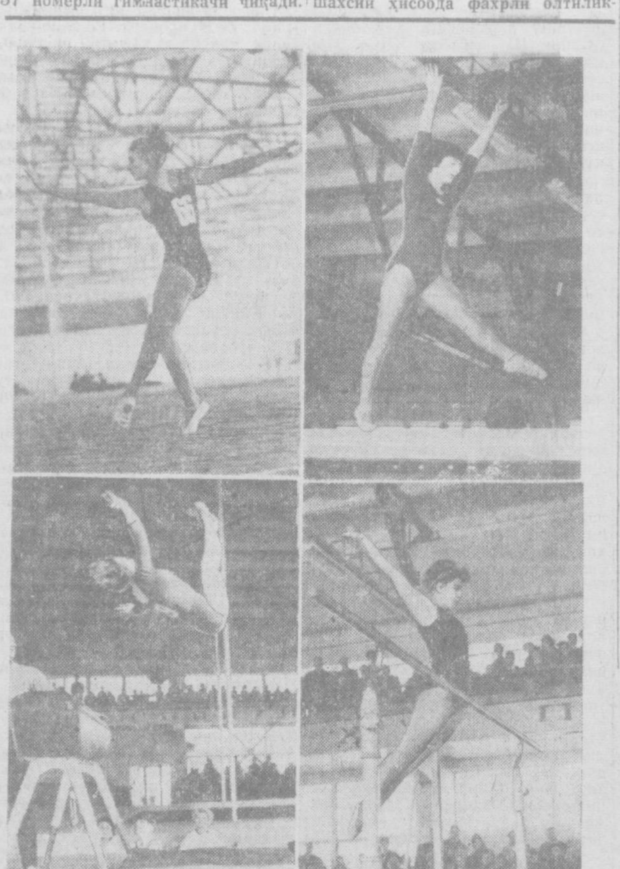

Суратларда: юқорида (чапдан ўнгга) «Авангард» командасининг аъзоси Надежда Хильева эркин машқлар бажармоқда, «Меҳнат» командасининг аъзоси Наталья Мяус брусьеда маҳоратини намойиш қилмоқда, (пастда) тожикистонлик Нина Шопурова сакраш машқини бажармоқда, «Даугава» командасининг аъзоси Галина Багданова брусьеда яхши натижаларга эришди.

А. Светланов фотолари.

# ИППОДРОМГА — БАЙРАМГА МАРҲАМАТ

Бугун Пахта байрами. Аҳдига вафодор, лабзи ҳалол пахтакорларнинг меҳнат тўйи. Қувонмай бўладими ахир. Она-Ватанга 4 миллион тоннадан зиёд ўзбек «оқ олтин»и ҳадя этилди.

Бугун Тошкент ипподроми ана шу мард пахтакорларга қучоқ очади. Бу ерга Тошкент, Фарғона, Самарқанд, Андижон, Қашқадарё, Сурхондарё ва Сирдарё областларининг пахтакорлари келишади. Бу областларнинг пахтакорлари сафида чавандозлар, қизиқчилар, ҳаваскорлар ҳам бор. Улар байрам программасини янада қизитиш ниятидалар.

Тошкент ипподромида пахта байрамига бағишлаб ўтказиладиган мусобақалар икки кун давом этади. Бугун ва эртага область чавандозлари ўртасида катта кураш бўлади. Бир неча хил масофаларга группа ва оламон пойгалар бўлади, ўртага улоқ ташланади, «қиз қувиш», «ағдариш» ва бошқа турлар бўйича мусобақалар, боксчилар, акробатчилар, мотоболчилар, парашютчиларнинг кўргазмали чиқишлари бўлади. Чавандозлардан А. Абдуқодиров, М. Исмоилов, Н. Макарова, В. Фомин ва бошқалар ўз тулпарлари билан ўртага тушишса, довюрак парашютчилардан А. Фасхутдинов, Ю. Бесстрашновлар самолётдан тўппа-тўғри майдонга тушишади. Шу йил Ўзбекистон кубогини қўлга киритган Чирчиқ мотоболчилари билан Тошкент спортчилари республикамизда эндигина ривожланаётган бу спорт турини қанчалик қизиқарли эканлигини намойиш этишади.

Санъаткорлар ҳам пахта байрамида хизмат қилишади. Ипподромда катта халқ сайли бўлади. Созандалар, хонандалар энг яхши қўшиқ ва куйларини пахтакорларга бағишлашган, улар шаънини олқишлашади бугун. Қўша-қўша карнай-сурнай — доиранинг овози узоқ-узоқларга эшитилади.

Бу ерда Сиз Ўзбекистон ва Туркманистон ССР халқ артисти Комилжон Отаниёзов бошчилигидаги Хоразм ашула рақс ансамблининг концертини томоша қилишингиз мумкин. Олмахон Ҳайитова ҳам энг яхши қўшиқларни айтишга тайёр бўлиб турибди. Ўнг томондаги бежирим қилиб ўрнатилган сўрида Ўзбекистон радио ва телевидение давлат комитети мақом группаси солистлари иштирокида концерт бўлади. Пойтахтимизда меҳмон бўлиб турган туркманистонлик санъаткорлар ҳам пахтакорлар хизматига бел боғлашган. Шунингдек, бу ерга Тошкент циркининг дарбозлари, филармония артистлари, Охунбобоев номли, Улуғбек номли, Навоий номли маданият уйи бадиий ҳаваскорлари ҳам томошалар кўрсатишади.

Шаҳар умумий овқатланиш корхоналари ва ошхоналар тресті байрам кунларида кўчма ошхона ва чойхоналар ташкил этади. 20 дан ортиқ дўкон ва ўнлаб буфетлар энг яхши таомлар билан савдо қилади. Кабоб дейсизми, ош, манти ё эшма лағмон... қўйингчи истаган таомингиз муҳайё бу ерда. Тошкентнинг энг яхши юздан ортиқ ошпази ҳам бугун бу ерга келишган.

Пахта байрамига — Тошкент ипподромига, марҳамат!

**З. МУҲАММАДЖОНОВ.**

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

## Реклама ва эълонлар

### ТЕЛЕВИДЕНИЕ

19 НОЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 17.00 — **«Оқ олтин» диёри қўшиқлари** (болалар учун).

17.30 — **Телевизион янгиликлар** (ўзбек ва рус тилларида).

17.45 — **Бугун — Ракета қўшинлари ва артиллерия куни** (рус тилида).

18.05 — **Истиқбол эгалари** тележурнали («Ёшлик» студияси).

18.55 — **Спорт гимнастикаси** (СССР биринчилиги учун, рус тилида).

21.30 — Ўзбекистонда Туркманистон адабиёти ва санъати декадаси. **Берди Кербобоевнинг ижодий портрети.**

22.30 — **Эртаги кун программаси.**

22.35 — **Пахта байрами.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 16.00 — **Спорт гимнастикаси** (СССР биринчилиги учун). 17.45 — **Уйлаб топ** (кичкинтойлар учун).

19.40 дан — **Москва кўрсатади.**

### ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 19/XI да **Фауст**, 20/XI да кундуз **Евгений Онегин**, кечқурун **Оққуш кўли**. Туркманистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Л. Кондюкова** ва Туркман опера ва балет театрининг солисти **А. Пурснянов** қатнашади.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 19/XI да **Қирол Лир**, 20/XI да кундуз ва кечқурун **Оқ кабутар**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИ — Йиртқич ҳайвонларни ўргатувчи **Иван Рубан, ўзбек цирк коллективи ва қизиқчилар группаси.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

**Ўзбекистонда Туркманистон адабиёти ва санъати декадаси**

**19 НОЯБРДА**

### КАТТА КОНЦЕРТ

Концертда: IV Бутуниттифоқ фестивали лауреати — Туркманистон ССР давлат халқ чолғу оркестри, Туркманистон ССР халқ артисти **Маргарита Фаражева**, Ўзбекистон ССР ва Туркманистон ССР халқ артисти **Комилжон Отаниёзов**, Туркманистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Маданият Шоҳбердиева, Ойтуғди Қурбонов**, солистлардан **Сапар Мамиев, Нури Байрамов, Абулфет Багиров, Анна Холмухамедов**лар қатнашади.

**Ўзбекистонда Туркманистон адабиёти ва санъати декадаси**

**20 НОЯБРДА**

**«ДЎСТЛИК»**

### КОНЦЕРТИ

Концертда: Бутуниттифоқ ва VI жаҳон фестиваллари лауреати — Туркманистон ССР давлат халқ рақс ансамбли, ансамблнинг бадиий раҳбари — КБАССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **Леонид Смелянский**, Туркманистон ССР халқ артисти **А. Қурбонов**, Туркманистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **А. Мамедова, И. Кашаева**, солистлардан **С. Жафарова, В. Оғажонов, О. Нурмуҳамедов, Ж. Смелянская, В. Качанов**лар қатнашади.

Рақсларга эстрада оркестри жўр бўлади.

Музика раҳбари — Туркманистон ССРда хизмат кўрсатган артист **С. Айрапетян.**

Шунингдек ўзбек халқ ашула ва рақс ансамбли, бадиий раҳбари — **Наби Халилов**, бош балетмейстер — **Акбар Мўминов**, музика раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Сайфиддин Йўлдошев**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Дилором Шерова** солистлардан **Зебо Аминова, Гулшод Отабоева, Инна Горлина, Вилоят Оқилова, Дилбар Фаёзова, Фахриддин Дўстмуҳамедов, Хайриддин Фаёзов, Турсун Ғиёсов**лар иштирок этади.

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар Концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан ва район кассаларида 12 дан сотилади.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

**20 ноябрь** кундуз соат 2 да СССР биринчилиги учун: **«Пахтакор» (Тошкент) — «Динамо» (Киев) командалари,**

**25 ноябрь** кеч соат 6 да **«Пахтакор» (Тошкент) — «Спартак» (Москва) командалари ўртасида**

### ФУТБОЛ

Дублёр составлар 19 ва 24/XI да кеч соат 6 да ўйнайди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 14087. ИНДЕКС 64970. Г. 1248.